

Motto szkoły PER ASPERA AD ASTRA

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
W SPOŁECZNYM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
IM. POLSKICH NOBLISTÓW W KWIDZYNIE

Program uchwalony w dniur. przez Radę Rodziców (uchwała 8/17) w porozumieniu z Radą Pedagogiczną na podstawie art. 26 oraz art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy Prawo oświatowe (Dz.U. 2017, poz. 59)

SPIS TREŚCI

- I. Podstawy prawne program
- II. Wstęp
- III. Cele programu wychowawczo - profilaktycznego
- IV. Zadania związane z realizacją poszczególnych celów programu w obszarze wychowawczym i profilaktycznym
- V. Diagnoza problemów środowiska SLO
- VI. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację zadań profilaktycznych.
- VII. Procedury pomocowe i interwencyjne
- VIII. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych
- IX. Wykaz placówek udzielających pomocy osobom z problemami rodzinnymi i emocjonalnymi
- X. Ewaluacja programu
- XI. Treści programowe

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 i 527).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59, 949).
5. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r., Nr 35, poz. 228 z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.).
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 5, poz. 46).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226).
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
16. Statut Społecznego Liceum Ogólnokształcącego.

II. WSTĘP

Uczymy: myśleć logicznie, działać praktycznie, czuć estetycznie

Nasza szkoła jest wspólnotą opartą na zasadzie partnerstwa, przyjaźni, wzajemnej pomocy i współpracy nauczycieli, uczniów i rodziców. Szkoła pomaga uczniom w rozwoju ich zdolności, umiejętności, uczy kreatywności, towarzyszy w drodze do sukcesu. Naszą misją jest myśleć logicznie, działać praktycznie i czuć estetycznie.

Podstawą działania jest przekazywanie rzetelnej wiedzy, umiejętności jej zdobywania, pogłębiania i stosowania w dorosłym życiu. Szkoła zapewnia równe szanse rozwoju wszystkim uczniom, którzy są zachęceni do wysiłku a ich osiągnięcia dostrzegane i nagradzane. Uczniowie i nauczyciele współtworzą środowisko przekonane o wartości każdej osoby.

Szkoła kształtuje postawy tolerancji, wolne od jakichkolwiek uprzedzeń, promuje postawy szacunku dla innych i samego siebie, wychowuje w duchu patriotyzmu i uniwersalnych wartości. Kształcenie przyszłych ludzi sukcesu, którzy mają poczucie własnej wartości, nie naruszają jednak godności i wolności innych, potrafią znaleźć swoje miejsce w środowisku lokalnym kraju Europy i świecie.

Niniejszy program kierowany jest do całego środowiska szkolnego SLO. Program harmonizuje z podstawą programową przedmiotów nauczania, działaniami edukacyjnymi, godzinami do dyspozycji wychowawcy, zajęciami pozalekcyjnymi, innymi formami zajęć (projekty, wyjazdy, wyjścia na wystawy, wykłady, zajęcia pozaszkolne itd.).

Program oparty jest na diagnozie środowiska szkolnego SLO.

Rozpoznanie sytuacji wychowawczej i diagnoza występujących oraz potencjalnych problemów tego środowiska zostały sformułowane na podstawie: wewnątrzszkolnej diagnozy wychowawczej poprzez:

1. badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych;
2. badań ankietowych skierowanych do nauczycieli, pracowników niepedagogicznych oraz uczniów na temat spraw dotyczących naszej szkoły,
3. obserwację zachowań i problemów młodzieży na terenie szkoły oraz w sytuacjach pozalekcyjnych;
4. analizę problemów edukacyjnych i wychowawczych zgłaszanych do pedagoga szkolnego i wychowawców (analiza dokumentacji, rozmowa)
5. analizę problemów zdrowotnych rejestrowanych i dostrzeganych przez pielęgniarkę szkolną (rozmowa)
6. analizę problemów zgłaszanych przez rodziców (ankieta wśród rodziców klas, konsultacje indywidualne, tzw. spotkania w 3 pary oczu, zebrania klasowe)
7. analizie opinii o uczniach wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
8. analizie innych dokumentów szkolnych (m.in. dziennik klasowy, dziennik pedagoga, dziennik psychologa, wyniki klasyfikacji i promocji uczniów, sprawozdania i wnioski ze spotkań zespołów przedmiotowych),
9. obserwacji zachowań uczniów podczas pobytu w szkole,
10. wniosków z ewaluacji wewnętrznej.

11. Analizy dokumentacji specjalistycznej (pedagogów, psychologów),
12. Treści i przebiegu konsultacji z rodzicami i instytucjami wspierającymi proces wychowania.
13. Literatury przedmiotu dotyczącej okresu adolescencji.

Krótką charakterystyka środowiska wychowawczo - profilaktycznego Społecznego Liceum Ogólnokształcącego im. Polskich Noblistów w Kwidzynie

SLO jest szkołą niepubliczną prowadzoną przez Kwidzyńskie Stowarzyszenie Oświatowe. Posiada swój sztandar, imię i hymn szkoły, a także wypracowany przez lata ceremoniał szkolny i zwyczaje szkolne. Społeczność uczniowską tworzą licealiści mieszkający w Kwidzynie oraz w okolicznych miejscowościach, którzy wyboru naszej szkoły dokonują ze względu na wysokie wyniki egzaminów maturalnych.

Szkoła funkcjonuje w jednym obiekcie ze szkołą podstawową i oddziałami gimnazjalnymi. Zajęcia lekcyjne odbywają się w dobrze wyposażonych salach (sprzęt audiowizualny, tablice interaktywne, komputery z dostępem do Internetu oraz inne pomoce dydaktyczne), pomimo tego szkoła ma problemy lokalowe wynikające z szerokiej oferty edukacyjnej. Uczniowie mają do dyspozycji salę gimnastyczną, boisko sportowe. To zaplecze jest niewystarczające dlatego uczniowie korzystają z obiektów sportowych na terenie miasta (basen, siłownia, sala gimnastyczna). Na terenie szkoły organizowana i udzielana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna oraz realizowane są działania z zakresu zapobiegania zachowaniom niepożądanym u młodzieży. Do dyspozycji uczniów i rodziców pozostaje pedagog oraz psycholog w ramach współpracy z PPP w Kwidzynie. Odbywają się zajęcia profilaktyczne dla uczniów oraz warsztaty dla rodziców.

W celu zabezpieczenia różnorodnych potrzeb naszych uczniów szkoła współpracuje z organem prowadzącym, innymi szkołami, stowarzyszeniami i organizacjami np. Miejsko-Powiatowa Biblioteka, Eko – Inicjatywa, Akwedukt, Policja, Sąd Rodzinny, Sanepid, ZHP. Nasza szkoła promuje rozwój samorządności poprzez wspieranie uczniowskich inicjatyw, nowatorskich pomysłów i prowadzenie wolontariatu. Szkoła realizuje program Szkoły Promującej Zdrowie na poziomie wojewódzkim. Cele działań w programie to tworzenie szkoły zdrowej, bezpiecznej i przyjaznej, zapewniającej wszechstronny rozwój. Cała społeczność szkolna bierze udział w promowaniu dobrego wizerunku szkoły podczas ważnych wydarzeń i uroczystości szkolnych i miejskich. Przez cały rok szkolny organizowane są różnorodne akcje społeczne i charytatywne tj. Święto Szkoły-Zabawy z Noblistami, ślubowanie klas pierwszych, obchody DEN, Dzień Samorządowca, koncert „Idą Święta”, Wigilia Szkolna, Dzień Dziecka, Dzień Sportu, Szlachetna Paczka, „Paczka dla Kresowiaka”, Maraton Pisania Listów. Dzięki tym inicjatywom uwaga uczniów skupia się na takich wartościach jak: dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne, dbałość o środowisko, wrażliwość na piękno

przyrody ojczystej, uczciwość, szczerłość, empatia, poszanowanie godności ludzkiej, tolerancja i umiejętność współżycia w grupie. W procesie wychowawczym kładziemy także nacisk na szacunek do języka, kultury, historii i tradycji narodowej m.in. poprzez udział uczniów w wielu konkursach, uczestnictwo w różnych uroczystościach patriotycznych (cykliczny dyżur patriotyczny klas II SLO), wyjściach do teatrów czy kin. W szkole zatrudniona jest wykwalifikowana kadra pedagogiczna. Większość z nich to nauczyciele dyplomowani i mianowani. Wszyscy nieustannie podnoszą swoje kwalifikacje. W celu zabezpieczenia materialnych potrzeb szkoły, dobrych warunków zdrowotnych i higienicznych w szkole zatrudnieni są pracownicy administracji i obsługi, pielęgniarka.

Wszystkie działania zmierzają do głównego celu jakim jest wypracowanie **modelu absolwenta**, którego osobowość kształcona jest w szkole w 4 sferach rozwoju – intelektualnej, fizycznej, moralno-społecznej i duchowo-emocjonalnej. Absolwent naszej szkoły: samodzielnie funkcjonuje w otaczającym go świecie, którego zasady działania zna i rozumie. Z pozytywnym nastawieniem patrzy na świat, wierzy w siebie i swoje możliwości.

Jest otwarty życzliwy i uczynny, łatwo nawiązuje kontakty, ma swój krąg przyjaciół. Cechuje go takt i kultura osobista. Jest słowny i punktualny, szanuje czas swój i cudzy. Dobrze współpracuje w grupie. Potrafi przedstawiać swoje poglądy i słuchać zdania innych, umie cierpliwie poszukiwać rozwiązań kompromisowych i podporządkować się woli większości w sprawach niesprzecznych z zasadami etyki. Radzi sobie w sytuacjach konfliktowych zarówno jako strona, jak też jako mediator.

Jest tolerancyjny. Akceptuje różnice między ludźmi jako coś naturalnego, a często – cennego. Ze zrozumieniem traktuje różnice wynikające z niejednakowych możliwości, motywacji i odmienności kulturowych ludzi. Umie stopniować oceny moralne i dokonywać trafnych wyborów w sytuacjach trudnych i niejednoznacznych.

Jest ciekawy świata i ludzi. Ma określone zainteresowania, w których rozwoju wspomaga go wiedza uzyskana w Liceum. Poszukuje nowych obszarów dla swej aktywności, problemów do rozwiązywania, wyzwań, które dostarczyłyby mu nowych doświadczeń i które pozwoliłyby mu się sprawdzić. Potrafi myśleć twórczo, stawiać sobie cele i je realizować.

Komunikuje się bez problemu, trafnie dostosowuje do osoby odbiorcy treść i formę komunikatu werbalnego i pozawerbalnego. Sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi. Łatwo pozyskuje, przekształca i prezentuje informacje.

Swobodnie korzysta z różnych źródeł wiedzy. jest w pełni kompetentny do samokształcenia się. W razie potrzeby potrafi zaprojektować złożone działania dobierając właściwe metody postępowania. Doświadczenia nabyte w szkole i poza nią umie właściwie wykorzystać w życiu.

Jest rozważny. Z dystansem podchodzi do uzyskanych informacji i potrafi je weryfikować w oparciu o alternatywne źródła wiedzy. Potrafi przewidzieć zagrożenia także w sytuacjach wcześniej nieznanach i modyfikuje swoje zachowania w ich przewidywaniu. Umie dostosować się do nowej sytuacji i podjąć w niej właściwe działania.

Jest odpowiedzialny. Zdaje sobie sprawę z możliwych następstw różnych działań. Umie podejmować działania korzystne dla siebie i nie narażające innych. Gotów jest ponosić odpowiedzialność za swoje postępowanie i podjęte decyzje, potrafi przyznać się do błędu i wykazuje odwagę cywilną. W działaniu zbiorowym wykazuje poczucie odpowiedzialności za efekty pracy grupy.

III. CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

III.1. W obszarze wychowania:

- a. Rozwój ucznia ukierunkowany na przygotowanie do aktywnej i odpowiedzialnej obecności w życiu. Kształtowanie postaw uczciwości, sumienności i pracowitości.
- b. Kształtowanie postaw patriotycznych, rozwijanie tożsamości narodowej, pielęgnowanie polskiej tradycji, osiągnięć nauki i kultury.
- c. Poszerzanie i pogłębianie znajomości kontekstów kultury europejskiej i światowej, promowanie wartości uniwersalnych.
- d. Kształtowanie umiejętności dojrzałego i świadomego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów społecznych; zdobywanie doświadczeń współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej. Integracja zespołów klasowych i całej społeczności szkolnej; współpraca z rodziną ucznia.
- e. Kształtowanie i promowanie postawy samodzielności, samostanowienia i świadomości prawnej.
- f. Opieka wychowawcza uwzględniająca potrzeby uczniów w trudnych sytuacjach życiowych oraz o specyficznych potrzebach edukacyjnych.
- g. Promowanie zdrowego stylu życia.
- h. Wyposażenie uczniów w umiejętności samodzielnego zdobywania oraz krytycznego selekcyjonowania wiedzy i posługiwania się nią, świadomego korzystania ze współczesnych środków przekazu, rozwijania zainteresowań i uzdolnień.
- i. Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia.

III.2. W obszarze profilaktyki:

- a. Promocja zdrowia i zapobieganie zagrożeniom związanym z niezdrowym stylem życia.
- b. Uświadamianie uczniom niebezpieczeństw związanych z zachowaniami ryzykownymi, w tym z używaniem substancji uzależniających i/lub zmieniających świadomość, autoagresją, konsekwencjami zaniedbywania potrzeb osobistych (np. potrzeby odpoczynku, opieki, bliskiego kontaktu z ludźmi).
- c. Identyfikowanie i osłabianie czynników ryzyka.
- d. Przeciwdziałanie przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy psychicznej, a także cyberprzemocy.
- e. Zapobieganie uzależnieniom.
- f. Diagnozowanie nowych zagrożeń – także w przestrzeni wirtualnej.
- g. Przygotowanie do konstruktywnego radzenia sobie z wymogami współczesnego świata.

IV. ZADANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ POSZCZEGÓLNYCH CELÓW PROGRAMU W OBSZARZE WYCHOWAWCZYM I PROFILAKTYCZNYM

Obszar	Cele	Zadania	Formy realizacji	Osoba
I ROZWÓJ INTELEKTUALNY	1. Uczeń dąży do samokształcenia	1. Budzenie i rozwijanie ciekawości poznawczej, kształtowanie postawy badawczej poprzez przygotowywanie i motywowanie uczniów do udziału w konkursach olimpiadach w szczególności w dziedzinie edukacji matematycznej, i informatycznej i przyrodniczej. Kształtowanie u uczniów motywacji do	1. Korzystanie z zasobów pracowni przedmiotowych, bibliotek i Internetu. Organizowanie szkolnych konkursów przedmiotowych, przygotowanie uczniów do udziału w olimpiadach. Prezentacja osiągnięć uczniów – apele, wystawy, pokazy talentów podczas imprez szkolnych. Nagroda dla najlepszego ucznia liceum „Primus inter pares”. Szkolny system stypendialny.	Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)

		<p>2. Rozwijanie kreatywności i umiejętności twórczego myślenia.</p>	<p>2. Rozwijanie zainteresowań i umiejętności uczenia się. Budzenia zamięłowania do poszukiwań zgłębianie, dociekanie prawdy i fascynacji pięknem. Indywidualna praca z uczniem zdolnym. Prowadzenie kół zainteresowań. Sięganie po ciekawe, aktywne i nowatorskie metody i formy nauczania. Spotkania z ciekawymi ludźmi, wskazywanie autorytetów. Udział w spotkaniach w ramach „Małej Ojczyzny” Organizacja bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych. Organizowanie wielu imprez, realizacja projektów np. „Kino na temat”, „Otwarta Szkoła”. Pielęgnowanie i rozwijanie kontaktów z przedstawicielami środowiska twórczego: muzykami, pisarzami, poetami, aktorami.</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>
--	--	--	--	--

		<p>3. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości i predyspozycji i ich wykorzystanie. Budzenie w uczniu potrzeby osiągnięć, rozwoju indywidualnego talentów i zdolności. Pomoc w dokonaniu wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej.</p>	<p>3. Pielęgnowanie i rozwijanie kontaktów z przedstawicielami środowisk twórczych. Współpraca z lokalnymi placówkami kulturalnymi. Udział w przedstawieniach teatralnych, koncertach, lekcjach muzealnych. Indywidualna praca z uczniem zdolnym. Pomoc koleżeńska i nauczycielska - propagowanie idei „Uczenie się przez uczenie” Prezentacja osiągnięć uczniów podczas apeli, wystawy. Pokaz talentów podczas imprez szkolnych. Promocja zainteresowań i pasji uczniów. Zajęcia motywacyjne Wyjazdy na Targi Edukacyjne Dzień Przedsiębiorczości Współpraca z uczelniami wyższymi np.</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p> <p>Pedagog</p> <p>Barbara Mancewicz Izabela</p>
		<p>4. Przygotowywanie uczniów do egzaminu maturalnego oraz egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie. Nauka efektywnego uczenia się.</p>	<p>4. Przeprowadzanie próbnych egzaminów maturalnych i analiza ich wyników. Zajęcia efektywnego uczenia się. Indywidualna praca z uczniem zdolnym i mającym trudności. Konsultacje przedmiotowe. Określenie predyspozycji i rozpoznanie rodzaju inteligencji oraz dostosowanie metod i form pracy do możliwości ucznia.</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p> <p>Pedagog</p>

		<p>5.Kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji. Rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów.</p>	<p>5.Podnoszenie jakości i efektywności pracy na wszystkich przedmiotach, stosowanie aktywnych metod i form nauczania z wykorzystaniem TIK Doskonalenie nauczycieli. Doposażenie sal w nowoczesny sprzęt TIK Rozbudowanie i unowocześnianie bazy materiałów i pomocy naukowych</p>	<p>Dyrektor, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania</p>
		<p>6. Wstępna diagnoza wiedzy i umiejętności uczniów klas pierwszych, diagnozy śródroczne i roczne Przestrzeganie WSO i PSO.</p>	<p>6.Sprawdzanie wiedzy i umiejętności ucznia – diagnozy na „wejściu”. Prowadzenie zajęć i warsztatów sprzyjających nabywaniu umiejętności uczenia się. Przeprowadzanie próbnych egzaminów maturalnych i analiza ich wyników. Kontrola przestrzegania zapisów WSO i PSO. Współpraca z Rzecznikiem Praw Ucznia.</p>	<p>Dyrektor, wicedyrektor, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania</p>
		<p>7. Organizowanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej.</p>	<p>7.Praca nauczycieli w zespołach przedmiotowych, wychowawczych oraz uczących w jednym oddziale. Indywidualna praca z uczniem zdolnym oraz mającym trudności w nauce, pomoc koleżeńska i nauczycielska Prowadzenie zajęć i warsztatów sprzyjających nabywaniu umiejętności efektywnego uczenia się. Dostosowanie metod i form nauczania i rozkładów materiału do indywidualnych potrzeb ucznia. Organizowanie indywidualnych zajęć lekcyjnych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p>	<p>Dyrektor, Pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>

		8. Kształcenie umiejętności komunikowania się w języku polskim i obcym. Kształtowanie umiejętności autoprezentacji.	8. Organizowanie zajęć innowacyjnych, opartych na autorskich programach nauczania. Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, wskazywanie autorytetów. Organizacja bogatej oferty zajęć pozalekcyjnych, (koło filmowe, teatralne) Akcje szkolne („Kino na temat”, „Narodowe czytanie” „Otwarta Szkoła”) Realizacja projektów. Stosowanie ciekawych form zajęć np.	Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		9. Systematyczna ewaluacja własnej pracy (metod, form i efektów). Sprawdzanie wiedzy uczniów za pomocą różnych form sprawdzania.	9. Ankiety, wywiady jako forma ewaluacji własnej pracy. Sprawdzanie wiedzy i umiejętności ucznia. Analiza wyników i osiągnięć. Przeprowadzanie próbnych egzaminów maturalnych.	Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów
		10. Profilaktyka uzależnień przygotowujących do funkcjonowania w życiu dorosłym. (Wiedza o destruktywnym wpływie substancji psychoaktywnych na rozwój człowieka)	10. Realizacja programu: „Ars- jak dbać o miłość” Współpraca z SANEPIDEM	Pedagog

		<p>11. Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia jako czynnik rozwoju człowieka. Bogata oferta fakultetów sportowych.</p>	<p>11. Wprowadzenie atrakcyjnych formy ćwiczeń na lekcjach w-f. Filmy, prelekcje, zapraszanie gości z zewnątrz zajmującymi się promocją zdrowego stylu życia. Organizacja wyjazdów na narty, sanki, lodowisko, Ergo arenę rajdy, spływy kajakowe. Udział w zawodach sportowych, wybór fakultetów z w-f z bogatej oferty zajęć (tenis, siłownia, kręgle, strzelectwo)</p>	<p>Nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy</p>
		<p>12. Promowanie zdrowego żywienia wśród uczniów.</p>	<p>12. Realizacja projektów i programów takich jak: czynny udział w akcjach profilaktycznych i promujących zdrowie. Spotkanie z dietetykiem</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr 1 (zawierającym</p>
		<p>13. Praca nad uzyskaniem certyfikatu „Szkoła promująca zdrowie”.</p>	<p>13. Filmy, prelekcje zaproszenia gości z zewnątrz zajmującymi się promocją zdrowego stylu życia. Rajdy, spływy kajakowe, wyjazd na narty, wyjście na lodowisko. Organizacja imprez ogólnoszkolnych, pozyskiwanie materiałów edukacyjnych. Warsztaty tematyczne. Festyny zdrowia. Festyny, akcje, warsztaty, zajęcia lekcyjne, konkursy, olimpiady Czynny udział w akcjach profilaktycznych i promujących zdrowie.</p>	<p>Edyta Becker</p>

II.ROZWÓJ EMOCJONAL NY	1. Uczeń zna siebie i pracuje nad sobą	1.Kształtowanie umiejętności wyrażania swoich uczuć i potrzeb.	1.Realizacja zajęć skutecznej komunikacji, komunikacji niewerbalnej, komunikat ja. Ukazanie różnych sposobów wyrażania emocji, sposobów radzenia sobie z nimi. Pogłębianie wrażliwości, uczuciowości oraz moralności ucznia. Realizacja tematów do dyspozycji wychowawców: (Jak być asertywnym, Jak funkcjonować w grupie, Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach). „Ars- jak dbać o miłość”	Pedagog, wychowawcy
		2.Kształtowanie postawy samoakceptacji i pozytywnego nastawienia do siebie. Pozytywne wzmacnianie ucznia, budowa poczucia własnej wartości oraz motywowanie i pomoc w uświadamianiu mocnych stron ucznia. Pomoc uczniom w samopoznaniu, samoocenie i akceptacji siebie.	2.Warsztaty „Pokochać siebie- moje mocne stron”. Indywidualna opieka nad uczniami potrzebującymi szczególnego wsparcia. Warsztaty podwyższenia poczucia własnej wartości. Wysiłki czynione przez wszystkich w celu lepszego zrozumienia się i utrzymania właściwej atmosfery w szkole. Omawianie strategii pomocy na Posiedzeniach Rady Pedagogicznej. Opracowanie Programu Działań Wspierających.	Pedagog, wychowawcy
		3.Rozwijanie umiejętności autoprezentacji.	3. Stosowanie metod aktywizujących na godzinach wychowawczych (debaty, kluby dyskusyjne, udział w rozprawach sądowych).Organizacja Dni Przedsiębiorczości- poznawanie predyspozycji zawodowych. Poznanie mowy ciała. Realizacja projektów. Realizacja programu: „Ars jak dbać o miłość”	Wychowawcy, pedagog

		<p>4.Nabywanie umiejętności określania i nazywania uczuć i stanów emocjonalnych. Kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych, dawania i otrzymywania wsparcia; poczucie własnej wartości; motywacji.</p>	<p>4.Prowadzenie warsztatów, ankiet, psychozabaw, dostarczających uczniom informacji zwrotnych o sobie i innych. Zajęcia: Emocje i sposoby ich wyrażania. Realizacja programu: „Ars- jak dbać o miłość”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>
		<p>5.Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w sytuacjach trudnych problemowych tj. stres, porażka, odrzucenie, osamotnienie. Indywidualne konsultacje, pomoc w rozwiązywaniu problemów.</p>	<p>5. Prowadzenie zajęć i warsztatów służących nabywaniu umiejętności komunikacji, asertywności, bycia w grupie i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, konstruktywnego rozwiązania konfliktów oraz sztuka opanowania własnych emocji. Realizacja programu: „Ars- jak dbać o miłość”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>
		<p>6.Wskazywanie na mechanizmy wpływające destruktywnie na psychikę.</p>	<p>6.działania na temat cyberprzemocy, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów, spotkania z psychologiem na temat depresji Profilaktyka uzależnień Realizacja programów: „Ars- jak dbać o miłość”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>

		<p>7.Stwarzanie warunków do poczucia bezpieczeństwa w szkole (życzliwa, przyjazna atmosfera pracy).</p> <p>Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa i przestrzeganie ich.</p>	<p>7.Realizacja treści programu „Bezpieczna szkoła- bezpieczny uczeń”. Realizacja programów profilaktycznych:</p> <p>„Ars jak dbać o miłość”, działania profilaktyczne dotyczące cyberprzemocy i agresji,</p> <p>„ Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów.” Warsztaty- trening emocjonalny (poczucie własnej wartości, samoocena).</p> <p>Organizacja apeli tematycznych.</p> <p>Życzliwej i przyjaznej atmosferze sprzyja atrakcyjna oferta wyjazdów i imprez integracyjnych (biwaki, wycieczki, festyny, projekty)</p> <p>Dbalność o przestrzeganie statutu szkoły.</p> <p>Wysiłki czynione przez wszystkich w celu lepszego zrozumienia się i stworzenia przyjaznej atmosfery w szkole.</p> <p>Przestrzeganie przepisów BHP i procedur szkolnych.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>
--	--	---	---	----------------------------

		<p>8. Wszyscy uczniowie czują się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa, szkoły, klasy</p> <p>Uwrażliwianie na potrzeby i krzywdę innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy empatii wobec drugiego człowieka jako element podnoszenia jakości edukacji włączającej.</p>	<p>8. Włączanie w życie klasy i szkoły każdego ucznia z jednoczesnym uwzględnieniem psychofizycznych możliwości.</p> <p>Integracja zespołu klasowego.</p> <p>Udział w akcjach charytatywnych (Szlachetna Paczka, Polskie Hotele Dzieciom)</p> <p>Działalność szkolnego koła „Caritas”. WOŚP</p> <p>PAH- realizacja projektów, utworzenie szkolnego koła Amnesty International-akcja „Maraton pisania listów”.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, opiekun SU</p> <p>M. Nowak</p>
		<p>9. Tworzenie atmosfery zaufania i dyskrecji w relacjach jako element edukacji włączającej.</p>	<p>9. Indywidualna opieka nad uczniami potrzebującymi szczególnego wsparcia.</p> <p>Wysiłki czynione przez wszystkich w celu lepszego zrozumienia się i utrzymania dobrej atmosfery w szkole.</p> <p>Kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji.</p> <p>Realizacja programu: „Ars jak dbać o miłość”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>
		<p>10. Zapoznanie młodzieży z instytucjami, organizacjami oraz specjalistami pomagającymi w sytuacjach szczególnie trudnych.</p> <p>Uświadomienie gdzie można udać się po fachową pomoc.</p>	<p>10. Bieżące interwencje. Współpraca instytucjami: PPP Kwidzyn PCPR, Sąd rodzinny Policja Ośrodek uzależnień Stała współpraca osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką tj. Sanepid, Siłownia Magnum, PTTK, KCSiR</p>	<p>Wychowawcy, pedagog</p>

		11.Zapobieganie zachowaniom niepożądanym i zwrócenie szczególnej uwagi na wysoką kulturę osobistą uczniów.	11.Realizacja treści programu "Bezpieczna szkoła-bezpieczny uczeń". Dbalność o przestrzeganie statutu. Konsekwentne przestrzeganie statutu szkoły.	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym
		12.Zapoznavanie uczniów klas trzecich z procedurami matur (zachowanie podczas egzaminów ustnych, zapraszanie absolwentów itp.) jako przeciwdziałanie sytuacjom stresowym	12.Lekcje wychowawcze. Warsztaty na temat: Jak radzić sobie ze stresem (techniki relaksacyjne-rozładowywanie stresu)	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym
III ROZWÓJ SPOŁECZNY	2. Uczeń potrafi funkcjonować w grupie	1.Kształtowanie umiejętności skutecznej komunikacji. Kształtowanie umiejętności werbalnego i niewerbalnego komunikowania się. Prowadzenie negocjacji. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach czyli rozwiązywania konfliktów poprzez kompromis.	1.Prowadzenie lekcji wychowawczych na temat komunikacji. Niekonwencjonalne a zarazem ciekawe i aktywizujące metody pracy, m.in. socjodrama, warsztaty, debaty. Lekcje wychowawcze, warsztaty na temat umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów z wykorzystaniem: -Sztuki negocjacji i mediacji -Kompromisu Budowania dobrych relacji międzyludzkich	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)

		<p>2.Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie. Integracja całej społeczności szkolnej jako element edukacji włączającej.</p>	<p>2.Niekonwencjonalne a zarazem ciekawe i aktywizujące metody integrujące zespoły klasowe, m.in. socjodrama, warsztaty, rajdy, biwaki, wycieczki, wyjazdy edukacyjno – integracyjne Umożliwienie uczniom wejście w różne role – koordynatora, inicjatora i wykonawcy Budowania dobrych relacji międzyludzkich. W każdej klasie przeprowadzone są warsztaty integracyjne w wymiarze kilku godzin z wychowawcą i pedagogiem</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>
		<p>3.Kształtowanie umiejętności pracy w grupie jako element edukacji włączającej.</p>	<p>3.Realizacja programu „Ars jak dbać o miłość” (zajęcia dotyczące bycia w grupie i współpracy). Budowania dobrych relacji międzyludzkich. Umożliwienie uczniom wejście w różne role – koordynatora, inicjatora i wykonawcy.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>

		<p>4.Rozwijanie postawy tolerancji, akceptacji i wrażliwości na potrzeby innych w ramach podnoszenia jakości edukacji włączającej.</p>	<p>4.Udział w akcjach charytatywnych (Szlachetna Paczka i inne). Udział w akcjach szkolnych „Niepełnosprawni są wśród nas czy my jesteśmy wśród nich” Szkolna akcja pod patronatem Fundacji Polskie Hotele Dzieciom (wspieranie akcji budowy centrum Hipoterapii dla dzieci Autystycznych)</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>
		<p>5.Kształtowanie postawy pomocy koleżeńskiej.</p>	<p>5.Rozwój grupy przez współdziałanie i współtworzenie oraz współodpowiedzialność za wykonanie działania. Budowania dobrych relacji międzyludzkich. Organizowanie pomocy koleżeńskiej.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów)</p>
		<p>6.Rozwijanie postawy poczucia odpowiedzialności za wykonywanie zadań. Budzenie odpowiedzialności za drugiego człowieka oraz za własne czyny.</p>	<p>6.Dbałość o przestrzeganie statutu i ogólnie przyjętych norm społecznych.. Zajęcia: Sztuka podejmowania decyzji, Konsekwencje moich wyborów. Realizacja treści programu Bezpieczna szkoła- bezpieczny uczeń Rozwój grupy przez współdziałanie i współtworzenie oraz współodpowiedzialność za wykonanie działania.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>

		7.Kształtowanie postawy etycznej sprzeciw wobec manipulacji, kłamstwa, przemocy i agresji oraz agresji słownej.	7.Wspieranie inicjatyw młodzieży – apele tematyczne.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		8.Kształtowanie postawy o wysokiej kulturze osobistej. Umiejętność kulturalnego i odpowiedzialnego zachowania się w różnych okolicznościach i sytuacjach	8.Realizacja akcji: „ Kino na temat..” „Otwarta Szkoła”.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		9.Kształtowanie umiejętności mówienia „nie” postawy asertywnej. Umiejętność odnalezienia się w nowej rzeczywistości, adaptacja i akceptacja otoczenia.	9.Realizacja programów: „Ars jak dbać o miłość” Zajęcia budujące postawę asertywności, kształtujące umiejętności bycia w grupie. Wykorzystanie ciekawych form i metod pracy: Debata, Rozprawa sądowa, Prelekcja, wykład.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)

		10.Wdrożenie realizowanych programów profilaktycznych (podsumowanie i usystematyzowanie wiedzy uczniów)	10.Przeprowadzanie godzin wychowawczych tematycznych dotyczących uzależnień i zachowań ryzykownych. Realizacja programu: „Ars –jak dbać o miłość”	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		11.Interwencje w sytuacjach zagrożenia.	11.W przypadku zaistnienia sytuacji zagrożenia postępowanie według procedur zawartych w odrębnych przepisach.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		12.Jasne określenie w statucie przepisów dotyczących systemu kar i nagród.	12.Dbanie o upowszechnianie wiedzy na temat systemu kar i nagród wśród uczniów. Konsekwentne egzekwowanie przepisów statutu dotyczących systemu kar i nagród.	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		13.Diagnoza i organizacja pomocy psychologiczno- pedagogicznej	13.Arkusze diagnostyczne dla nauczycieli, w których trzeba zasignalizować o potrzebach dodatkowych zajęć czy pojawiających się problemach u uczniów.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		14.Planowanie programu zajęć wychowawczych i profilaktycznych w sposób przemyślany i dostosowany do potrzeb klasy.	14.Na początku roku planuje się wspólnie z klasą tematykę zajęć poruszanych na godzinach wychowawczych.	Wychowawcy

3.Uczeń potrafi funkcjonować w społeczeństwie	<p>1.Budowanie własnej tożsamości: a) kształtowanie postaw obywatelskich, b) wpajanie szacunku dla tradycji i historii oraz symboli narodowych, c) powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi i religiami, d) rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej.</p>	<p>1.Organizowanie uroczystości szkolnych związanych ze świętami narodowymi i religijnymi. Wprowadzenie elementów wychowania regionalnego i historii oraz symboli narodowych na lekcjach różnych przedmiotów (języka polskiego, historii, geografii, wiedzy o kulturze, wiedzy o społeczeństwie). Uroczystości szkolne związane z obchodami świąt narodowych. Apele tematyczne. Przeprowadzanie akcji promującej udział w referendum i wyborach. Współpraca z CEO.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>
	<p>2.Kształcenie poczucia odpowiedzialności wynikającej z pełnienia roli ucznia. Kształtowanie szacunku dla hymnu państwowego i symboli narodowych Kształtowanie szacunku dla hymnu szkoły i symboli szkolnych; współtworzenie szkolnej tradycji.</p>	<p>2.Zapoznavanie z zasadami współżycia między ludźmi i przestrzeganie ich w życiu codziennym. Wprowadzenie elementów wychowania regionalnego i historii oraz symboli narodowych na lekcjach różnych przedmiotów(języka polskiego, historii, geografii, wiedzy o kulturze, wiedzy o społeczeństwie). Wycieczki krajoznawczo – turystyczne, do miejsc Pamięci Narodowej, do teatru i kina. Dyżur patriotyczny. Udział w lokalnych obchodach Świąt Państwowych. Warsztaty „Doświadczenie lokalnej historii”, Śpiewanie hymnu państwowego podczas ważnych uroczystości szkolnych i państwowych Strój galowy</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p> <p>Wychowawcy klas II SLO</p>

		3.Utożsamianie się ze szkołą-duma i honor jej reprezentacji.	3.Podkreślanie tradycji i prestiżu reprezentowania szkoły. Dyżur patriotyczny. Stróży galowy. Opracowanie ceremoniału uroczystości.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej) Angelina Łuczyńska-Bass
		4.Wdrażanie do trafnej oceny i rozwiązywania problemów o charakterze społecznym (np. bezrobocie, przestępczość, ekologia, edukacja)	4.Organizacja i udział w imprezach o charakterze ekologicznym (Festyny, happeningi) Konkursy dotyczące historii kraju i regionu. Debaty. Treści realizowane na godzinach wychowawczych i przedsiębiorczości.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		5.Wdrażanie do samorządności. Podejmowanie inicjatyw.	5.Tematyka lekcji wiedzy o społeczeństwie i historii. Działalność samorządu szkolnego SLO. Wybory do samorządów klasowych i samorządu szkoły. Wycieczki programowe. Warsztaty dla młodzieży z zakresu samorządności Wychowawcy przeprowadzają lekcje na temat samorządności.	Wychowawcy i opiekun SU

		<p>6.Kształtowanie postaw aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu szkoły i środowiska lokalnego. Doradztwo zawodowe- rynek pracy.</p>	<p>6.Systematyczna kontrola uczestniczenia w zajęciach szkolnych i lokalnych. Informowanie o możliwościach studiowania, zasadach rekrutacji, możliwościach pracy po studiach (spotkanie z absolwentami i przedstawicielami uczelni). Doradztwo zawodowe. Warsztaty zawodowe Kontakty z uczelniami i pracodawcami oraz z PUP. Realizacja programu „Zostań studentem” Przeprowadzenie Dnia Przedsiębiorczości Wycieczki do lokalnych zakładów pracy. Spotkania z przedstawicielami zawodów i doradcą zawodowym.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>
		<p>7.Podnoszenie kompetencji informatycznych uczniów. Przestrzeganie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych.</p>	<p>7.Realizacja akcji “Stop cyberprzemocy”-zagrożenia i niebezpieczeństwo związane z technologią informacyjną. Podnoszenie jakości i efektywności pracy na wszystkich przedmiotach, stosowanie aktywnych metod i form nauczania z wykorzystaniem TIK, włączenie się do pilotażowego programowania Dyskusja, debaty, wykład. Warsztaty dla uczniów. Filmy, prezentacje multimedialne. Współpraca ze specjalistami z PPP, Policji, Sądu Rejonowego.</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)</p>

		8.Profilaktyka raka piersi.	8.Zapoznanie dziewcząt z technikami badania piersi, objawami, czynnikami ryzyka i skutkami zaniedbań. Współpraca z Sanepidem	Edyta Becker
		9.Obchodzenie w szkole ogólnoswiatowych dni dotyczących uzależnień i AIDS	9.Organizacja w szkole Ogólnoswiatowego Dnia bez papierosa, Światowego Dnia Zdrowia i Dnia Walki z AIDS Udział w konkursach.	Edyta Becker
		10.Współpraca z instytucjami lokalnymi.	10 PPP PCPR Sąd rodzinny Policja Ośrodek uzależnień Stała współpraca osób z zewnątrz zajmujących się profilaktyką tj. Sanepid, Siłownia Magnum, PTTK, KCSiR, Biblioteka Powiatowo-Miejska, Teatr Lalkowy- Animo PUP	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		11. Kształcenie umiejętności zachowania się zgodnie z przyjętymi normami obyczajowymi i zasadami dobrego wychowania, okazywanie szacunku innym: postawą, słowem, strojem	11.Poznawanie przyczyn przestępczości i sposobów jej przeciwdziałania, funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości – współpraca z policją i sądem. Realizacja programów: „Ars –jak dbać o miłość”	
4. Uczeń jest uczestnikiem kultury		1.Kształtowanie umiejętności odczytywania różnych znaków kultury: teatru, filmu, przekazów multimedialnych, obrazów, dzieł muzycznych, tekstów obecnych w życiu codziennym.	1.Wyjazdy do muzeów, galerii, teatrów, kina. Włączenie się w Teatralia Udział w warsztatach Animo („Otwarta Szkoła”) Akcja szkolna „Kino na temat” Koło teatralno-filmowe.	
		2.Zapoznanie z dziedzictwem kulturowym narodu i regionu.	2.Wystawy prezentujące dorobek kultury narodu i regionu.	

		3.Poznawanie dorobku kulturowego innych narodów. Kształtowanie postawy szacunku dla innych kultur i tradycji historycznych	3.Koncerty Europejski Dzień Języków obcych Frankofonia Edukacyjne wyjazdy zagraniczne Udział w konkursach językowych. Współpraca z wolontariuszami	Nauczyciele języków obcych
		4.Uczestniczenie w życiu kulturalnym szkoły.	4.Udział w przedsięwzięciach prezentujących dorobek artystów związanych z regionem, organizowanych przez placówki kulturalne. Podtrzymanie klasowych i szkolnych tradycji, obchody: Dnia Chłopaka, Andrzejki, Studniówka, Dnia Kobiet, Wigilie klasowe, Walentynki	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		5.Zdobywanie umiejętności oceny zjawisk kulturowych poprzez osobiste doświadczenia.	5.Przygotowanie i udział uczniów i nauczycieli w imprezach cyklicznych. Wyjazd do placówek kulturalnych raz w miesiącu (kino, teatr wystawy, muzea itp.)	
		6.Zachęcenie uczniów do prezentacji własnego dorobku twórczego.	6. Edukacja kulturalna na lekcjach języka polskiego, języków obcych, historii, wiedzy o kulturze.	
		7.Kształtowanie poczucia smaku estetycznego.	7.Aktywna działalność koła teatralno-filmowego. Udział w konkursach różnych form teatralnych (Teatralia, Animo itp.)	Izabela Gmińska

	5. Uczeń potrafi funkcjonować w rodzinie	1. Wsparcie rodziców w wychowywaniu dzieci.	1. Spotkania z rodzicami (indywidualne i klasowe), informacje o postępach w nauce, sukcesach i niepowodzeniach, planowanie wspólnych działań, zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły.	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr 1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		2. Ukazywanie wartości rodziny, jako podstawy rozwoju i funkcjonowania człowieka.	2. Zajęcia o wartościach prowadzonych przez: wychowawcę, pedagoga szkolnego i uczniów.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr 1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)

		3.Kultywowanie tradycji i związków rodzinnych.	3. Ekspozycja treści związanych z życiem w rodzinie na poszczególnych przedmiotach, np. religii, j. polski, j. obcy, historii, itp.	Wychowawcy, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		4.Rola wszystkich członków rodziny w utrzymywaniu jej trwałości.	4.Zajęcia o wartościach prowadzonych przez: wychowawcę, pedagoga szkolnego i uczniów	Wychowawcy, pedagogo Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)
		5.Kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych w rodzinie (komunikacja, przemoc, agresja, alkoholizm).	5.Ścisła współpraca z Poradnią Pedagogiczno – Psychologiczną. Współpraca ze służbą zdrowia, sądem, policją, sanepidem, PCPR,	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)

		6.Zdobywanie umiejętności oceny związków między osobami odmiennej płci (od zauroczenia, poprzez fascynację do zakochania i	6.Program profilaktyczny - „Ars-jak dbać o miłość”	pedagog
		7.Kształtowanie i rozwijanie poczucia odpowiedzialności za podejmowane decyzje.	7.Realizacja projektu „Ars- jak dbać o miłość”	Wychowawcy, pedagog
		8.Dostarczenie wiedzy dotyczącej życia płciowego człowieka. Kształtowanie świadomości inicjacji seksualnej.	8.Akademia dojrzewania. Lekcje z wychowawcą.	Wychowawcy, pedagog, Nauczyciele przedmiotów zgodnie z załącznikiem nr1 (zawierającym treści dotyczące obszarów wychowania profilaktyki ujętych w podstawie programowej)

V. DIAGNOZA PROBLEMÓW ŚRODOWISKA SLO dla potrzeb działań wychowawczych i profilaktycznych

V.1. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka, charakter i problematyka okresu dojrzewania

V.1.1. W wyniku czynności diagnostycznych (patrz II. Wstęp) rozpoznano występowanie następujących **czynników chroniących**:

- a. Rozwijanie więzi rodzinnych,
- b. Rozwijanie zainteresowań edukacją i rozwojem osobistym,
- c. Podnoszenie poziomu samowiedzy i samoakceptacji młodzieży,
- d. Świadomość i poszanowanie norm i wartości,
- e. Rozwijanie poczucia przynależności do grup społecznych.

V.1.2. Do **czynników ryzyka** występujących w społeczności SLO zaliczyć należy:

- a. Problemy związane z deficytami w obszarze kształtowania tożsamości i adekwatnej samooceny
- b. Trudności wynikające z niezaspokojenia potrzeb psychospołecznych (miłości, akceptacji, przynależności, uznania, poczucia bezpieczeństwa itd.),
Problemy rodzinne (pracoholizm, uzależnienia, rozwody, migracja – w kontekście wyjazdów rodziców oraz powrotów z zagranicy, separacje rodzinne, itp.),
- c. Przewlekłe problemy zdrowotne (psychiczne, somatyczne),
- d. Kontakt z przemocą w przestrzeni wirtualnej,
- e. Kontakt ze środkami psychoaktywnymi (nikotyna, alkohol, narkotyki)

W związku z powyższym zdiagnozowano problemy i potrzeby związane z istnieniem powyższych.

Diagnoza środowiska szkolnego wskazała najważniejsze problemy, dzięki czemu możliwe stało się określenie obszarów działań profilaktycznych:

- I. Promocja zdrowego i zapobieganie zagrożeniom związanym z niezdrowym stylem życia
- II. Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych
- III. Przeciwdziałanie przemocy ze szczególnym uwzględnieniem przemocy psychicznej, a także cyberprzemocy
- III. Przygotowanie do konstruktywnego radzenia sobie z problemami współczesnego świata,
- IV Doskonalenie nauczycieli w zakresie oddziaływań profilaktycznych
- V Współpraca z rodzicami.

Sformułowano najważniejsze przyczyny generujące problemy w powyższych obszarach:

- niewystarczająca komunikacja interpersonalna w relacji uczeń – uczeń,
- w niektórych przypadkach nierespektowane są przez uczniów normy społeczne, w tym zachowania agresywne uczniów i przemoc słowna,
- podatność na wpływy rówieśnicze,
- brak umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych,
- niedostateczna wiedza uczniów na temat zagadnień związanych z cyberprzemocą oraz korzystania z mediów społecznościowych,
- niska frekwencja uczestnictwa rodziców w spotkaniach z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami – pedagogizacja rodziców,
- występowanie uzależnień w rodzinie uczniów,
- brak umiejętności wychowawczych i właściwych reakcji rodzicielskich w rodzinach uczniów.

Wychowawcy klas w oparciu o priorytety wychowawczo – profilaktyczne na rok szkolny 2018/19 opracowali plany pracy wychowawczej z klasą.

Diagnoza sytuacji wychowawczej przeprowadzona na podstawie ankiet, badania dokumentacji, wyników klasyfikacji oraz obserwacji własnych pedagoga wskazuje na konieczność kontynuowania działań w zakresie:

- Ponoszenia odpowiedzialności uczniów za swoje działania poprzez konsekwentne wymaganie respektowania przez uczniów obowiązujących przepisów (eliminowanie niepożądanych zachowań uczniów dotyczących cyberprzemocy). W tym celu przeprowadzono warsztaty pt. ”Cybernauci” dla uczniów, rodziców i nauczycieli jako kompleksowy projekt kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci.
- Umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych
- Motywowanie uczniów do nauki.
- W ramach działań wychowawczych na uwagę zasługują zajęcia integracyjne w klasach (wyjazd do Brachlewa i Wrocławia w ramach projektu Światło Nauki),
- Działalność w wolontariacie młodzieży (szkolne koło Caritas, WOŚP, akcje szkolne- Szlachetna Paczka, Mikołajkowa Kredka,)
- Dość wysokie poczucie bezpieczeństwa wynikające z atmosfery szkoły charakteryzującej akceptacją w środowisku szkolnym i życzliwością, małą społecznością, brakiem anonimowości
- Duża ilość zajęć pozalekcyjnych zarówno wyrównawczych jak i rozwijających pasje uczniów,
- Wzmacnianie systemu współpracy z rodzicami – konsultacje z rodzicami, szybki przekaz informacji za pomocą e-dziennika, spotkania w „3 pary oczu”, udział rodziców imprezach i uroczystościach szkolnych, włączanie się w działania z zakresu zawodoznawstwa,
- Udział młodzieży w okolicznościowych imprezach szkolnych i lokalnych- koncert „Idą święta” Dzień Języków Obcych, Dzień Sportu, WOŚP, Festiwal „Animo”, Teatralia, programy PAH, Maraton Pisania Listów
- Aktywna działalność SU, ZHP, szkolnego koła Caritas
- Zajęcia dotyczące wyboru szkoły i zawodu (wyjazd do Wrocławia w ramach projektu „Światło Nauki”, targi edukacyjne - „ Uniwersytet to lubię”, współpraca z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, współpraca z Parkiem Technologicznym w Górkach. Realizacja Dnia Przedsiębiorczości))

- Warsztaty promujące zdrowy styl życia i organizacja Pikniku Rodzinnego. W ramach działalności profilaktycznej szkoły realizowano następujące programy edukacyjne przy współpracy Powiatowej Stacji Epidemiologicznej „Mam haka na raka” , „HIV AIDS” „Trzymaj formę” „Znamie! Znam je ?” „Dopalacze –nowe wyzwanie”. Szkoła realizuje również treści zawarte w programie” Bezpieczna Szkoła”

Z analizy przeprowadzonych ankiet wynika, że szkoła :

- jest miejscem bezpiecznym dla uczniów, uczniowie lubią swoją szkołę ze względu na małą społeczność, atmosferę, ilość wycieczek, kameralność, znajomych, bogaty wybór rozszerzeń, profile autorskie, nauczycieli uczących nie tylko przedmiotu lecz także życiowych mądrości, możliwość decydowania o sprawach dla uczniów ważnych
- w pełni realizuje zaplanowane działania wychowawcze i profilaktyczne
- wychowawcy na bieżąco diagnozują i rozwiązują pojawiające się problemy
- uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych otoczeni są szczególną opieką
- oferuje: dodatkowe zajęcia sportowe, rekreacyjne , rozwijające pasje
- ma bogatą ofertę różnych działań o charakterze profilaktyczno – wychowawczym
- współpracuje z instytucjami wspierającymi szkołę
- działania profilaktyczne kieruje do uczniów rodziców, nauczycieli i środowiska lokalnego, działaniami obejmowani są wszyscy uczniowie.

Diagnoza problemów a potrzeby uczniów :

1. Problemy okresu dojrzewania (biologiczne, w tym zmiany wyglądzie; społeczne – spełnianie oczekiwań otoczenia; psychiczne- wahanie nastroju, odrzucanie przez grupę rówieśnicza, osobę płci przeciwnej, zawody miłosne, rozstania,)
 2. Problemy zdrowotne (zaburzenia odżywiania, alergie, choroby metaboliczne, zaburzenia psychiczne
 3. Problemy związane z procesem kształtowania tożsamości i rozszerzania autonomii (konflikty z rodzicami, kwestionowanie wartości wzorców promowanych w świecie dorosłych, kwestionowanie autorytetów, niska odporność na stres, problemy adaptacyjne w nowym środowisku, zbyt duże oczekiwania rodziców w stosunku do młodego człowieka, skłonność do przeżywania stanów lękowych
 4. problemy związane z silną dynamiką procesów rozwojowych oraz deficytami umiejętności emocjonalno społecznych(trudności w zakresie regulacji emocji, błędy w komunikowaniu się, obarczanie się problemami dorosłych, problemami rodzinnymi, chronienie rodziców przed pojawiającymi się u młodego człowieka trudnościami, skutki doświadczania różnych form niepowodzeń)
 5. Problemy tkwiące w środowisku (problemy rodzinne, rodziny dysfunkcyjne, adaptacyjno-integracyjne w nowym środowisku szkolnym, cyberprzemoc, problemy w nauce- niespełnianie oczekiwań rodziców, uzależnienia, obawa o reakcje środowiska
- To zaś warunkuje silne potrzeby młodych ludzi, które nie zawsze mogą być spełnione.

Główne potrzeby związane z problemami okresu dojrzewania to:

1. potrzeba samoakceptacji, pozytywnego obrazu własnej osoby, rzetelnej informacji na temat psychofizycznych aspektów procesu dojrzewania;
2. potrzeba wzorców zdrowotnych w rodzinie, szkole, umiejętności rozpoznawania symptomów, w których niezbędna jest pomoc specjalisty; rzetelnej wiedzy o zagrożeniach i eliminowania mitów związanych z uzależnieniem, kształcenia postaw asertywnych;
3. Potrzeba zwiększonej samodzielności, niezależności i samostanowienia skuteczności własnych działań, sukcesu, satysfakcji, radości, szeroko pojętej miłości i akceptacji;
4. Potrzeba bezpieczeństwa, budowania własnej wartości, szczególnie w kontekście głębokich relacji rówieśniczych; aprobaty i akceptacji w relacjach z bliskimi osobami, podejmowania nowych ról społecznych. Bardzo ważną potrzebą wyartykułowaną przez młodzież jest też potrzeba samokontroli w zakresie przeżywania i wyrażania emocji;
5. Potrzeba wsparcia i opieki w sytuacjach trudnych, z którymi nie umieją, bądź nie chcą sobie poradzić.

VI. PROFILAKTYKA PIERWSZORZĘDOWA I DRUGORZĘDOWA

W działaniach swych koncentrujemy się na:

- profilaktyce pierwszorzędowej**– opartej na **wzmacnianiu czynników chroniących**; mającej na celu promocję zdrowia i zapobieganie pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami destrukcyjnymi, kierowanej do całej społeczności uczniowskiej, a także do nauczycieli i innych pracowników szkoły oraz do rodziców uczniów,
- profilaktyce drugorzędowej** – opartej na **osłabianiu czynników ryzyka**; kierowanej do uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcyjności, pomagającej im w redukcji tego ryzyka. Tę formę profilaktyki będą realizować przede wszystkim wychowawcy i pedagog szkolny.

VI.1. Zadania szkoły w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej – wzmacniania czynników chroniących

W SLO szczególny nacisk kładzie się na jak najwcześniejsze zapobieganie czynnikom destrukcyjnym, jak również duży nacisk kładzie się na rozwijanie czynników chroniących (patrz **V.1.1.**). Ich wzmacnianie jest jednym z ważniejszych aspektów realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego. Odbywa się ono na drodze następujących działań:

A. Rozwijanie więzi rodzinnych poprzez:

- a. Organizacja wspólnych spotkań z rodzicami i uczniami.
- b. Systematyczne zebrania, konsultacje indywidualne z nauczycielami przedmiotu – w każdy poniedziałek miesiąca, „spotkania w 3 pary oczu” 2 razy w półroczu, informowanie o postępach i postawie uczniów, z wykorzystaniem e-dziennika.

- c. Ukazywanie mocnych stron dziecka na różnych płaszczyznach – edukacyjnych, artystycznych, sportowych.
- d. Włączanie rodziców do organizacji imprez szkolnych, prac na rzecz szkoły, działań wolontariatu, pomoc w organizacji Dnia Przedsiębiorczości.
- e. Organizowanie godzin wychowawczych, prowadzonych przez rodziców-ekspertów, celem ukazania nie tylko specyfiki wykonywanego zawodu, ale i wyposażenia ucznia w umiejętności, np. rozmowy kwalifikacyjne.
- f. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy relacji między rodzicami a dorastającymi dziećmi.
- g. Organizowane dla rodziców spotkania ze specjalistami - pedagogizacja - pogadanki i prelekcje dla rodziców

B. Rozwijanie zainteresowań edukacją i rozwojem osobistym. Cele ten planujemy osiągnąć po przez następujące działania:

- b. Zachęcanie młodzieży do udziału w konkursach przedmiotowych, sportowych i artystycznych.
- c. Nagradzanie i eksponowanie uczniów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce, olimpiadach i konkursach;
- d. Działalność kół przedmiotowych i kół zainteresowań;
- e. Oceny celujące dla uczniów biorących udział w olimpiadach i konkursach
- f. Doradztwo zawodowe.
- g. Spotkania z absolwentami szkoły, studentami – ukazywanie ich drogi do sukcesu;
- h. Udział w cyklicznych zajęciach w ramach „Małej Ojczyzny” realizowanej przez Bibliotekę Miejsko-Powiatową w Kwidzynie
- i. Kierowanie wniosków RP o stypendium Prezesa Rady Ministrów oraz Starosty Kwidzyńskiego;
- j. Propagowanie Honorowej Nagrody Szkoły „Primus Inter Pares”
- k. Pozytywnej rywalizacji o tytuł najlepszego sportowca;
- l. promowanie sukcesów uczniów na apelach szkolnych
- m. Ukazywanie osiągnięć uczniów na tablicach szkolnych;
- n. Zachęcanie do realizacji projektów edukacyjnych w ramach PAH, Amnesty International,
- o. Udział w targach edukacyjnych - „Uniwersytet – Lubię to”
- p. Współpraca z Parkiem Technologicznym w Górkach
- q. Realizacja wspólnych projektów z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie
- r. Propagowanie wolontariatu w ramach funkcjonującego w szkole koła Caritasu „Serce wielkie dał nam Pan”

C. Podnoszenie poziomu samowiedzy i samoakceptacji

- a. Zachęcanie młodzieży do refleksji na temat motywacji swoich zachowań.
- b. Funkcjonowanie spójnego i czytelnego systemu norm i zasad oraz egzekwowanie ich przestrzegania.
- c. Nagradzanie zachowań służących wszechstronnemu rozwojowi jednostki.
- d. Wykorzystywanie sytuacji oceny do wzmocnienia mocnych stron ocenianego ucznia.
- e. System ocen zachowania uwzględniający samoocenę uczniów.
- f. Przygotowanie debat na tematy interesujące młodzież
- g. Poszerzanie wiedzy na warsztatach organizowanych przez psychologów
- h. Udział w programie „Kino na temat „ wyjazdy na filmy edukacyjne do Grudziądza z debatą prowadzoną na poruszane tematy

- i. Warsztaty – Pokochać siebie – moje mocne strony.
- j. Realizacje programów profilaktycznych ‘Spójrz Inaczej’ i ‘Spójrz Inaczej na agresję’, ‘Ars – jak dbać o miłość’, ‘Unplegd’,
- k. udział w proponowanych działaniach powiatowej Stacji Epidemiologicznej w Kwidzynie – np. warsztaty dot. uzależnień, programy profilaktyczne z zakresu zdrowia ‘Trzymaj formę’, ‘Hiv-Aids’, ‘Znamie!Znam je?’
- l. udział w konkursie – Pomorski Festiwal krótkich filmów o HIV.
- m. Współpraca z Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną w Kwidzynie i realizacja cyklicznych zajęć przy współpracy z psychologami z pn. ‘Żyj, aby każdy Twój dzień nowy - był wyzwaniem’
- n. Współpraca z Sądem Rejonowym w Kwidzynie – realizacja edukacji prawnej młodzieży – udział w rozprawie karnej, spotkania z sędziami, współpraca z kuratorami,
- o. Podjęcie działań, celem uzyskania certyfikatu szkoły promującej zdrowie

D. Świadomości i poszanowania i przestrzegania norm i wartości

- a. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, współtworzenie programu wychowawczo-profilaktycznym klasy, regulaminem przyznawania pomocy materialnej (np. zniżka chesnego i stypendia);
- b. Dyskusje na godzinach wychowawczych o znaczeniu statutu i regulaminów.
- c. Stwarzanie okazji do podejmowania prób realizacji własnych potrzeb w zgodzie z normami społecznymi i zachęcanie do refleksji na ten temat.
- d. Warsztaty z zakresu konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, trening emocjonalny z wykorzystaniem programu: ‘Spójrz inaczej’ i ‘Spójrz inaczej na agresję’ ‘Unplugged’
- e. Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy praw dziecka, ucznia, człowieka.
- f. Wyróżnianie uczniów za pracę na rzecz innych.
- g. Wybór najsympatyczniejszego trzecioklasisty

E. Rozwijanie poczucia przynależności do grup społecznych

- a. Działalność Samorządu Uczniowskiego.
- b. Działalność szkolnego koła Caritasu” Serce wielkie dał nam Pan”
- c. Działalność szkolnych kół sportowych, duży wybór fakultetów sportowych
- d. Nagradzanie uczniów pracujących społecznie.
- e. Praca w wolontariacie.
- f. Propagowanie zajęć alternatywnych.
- g. Udział w projektach klasowych i międzyklasowych
- h. Udział w wyjazdach w ramach realizacji projektu ‘Zostań studentem’
- i. Budowanie więzi zespołu klasowego – grupy wsparcia w ramach ‘uczenie się przez uczenie’
- j. Współpraca z ZHP I PTTK

VI.1.6. Przykładowe formy działań w ramach profilaktyki pierwszorzędowej:

- a. **projekty** – są to działania, które wykonują sami uczniowie przejmując odpowiedzialność za formę i treść przekazywanych informacji. Najważniejszym elementem tych działań jest sposób ich realizacji:
 - młodzi ludzie przygotowują i opracowują tematy dla swoich kolegów, robiąc to na swój własny sposób, posługując się właściwymi sobie sposobami przekazu i komunikacji; (np. . etiudy filmowe w ramach konkursu organizowanego przez Sanepid,
 - organizowanie paczek żywnościowych dla potrzebujących,
 - działania szkolnego koła Caritas
 - Maraton Pisania Listów,
 - Propagowanie idei, uczenia się przez uczenie – pomoc koleżeńska
 - Organizowanie debat na tematy ich interesujące
 - Udział w projektach „Kino na temat”, „Otwarta szkoła”
 - Realizacja projektów przygotowanych i prowadzonych w ramach Samorządu Uczniowskiego oraz ideą Szkoły Globalnej, zgodnie z zasadą: „ Myślę globalnie, działam lokalnie”
 - Szkoła Młodych Patriotów
- b. **zajęcia alternatywne** – stwarzanie możliwości realizowania ważnych potrzeb rozwojowych poprzez pozytywną działalność (np. sport, turystykę, działalność społeczną, naukową, artystyczną, charytatywną); (np. udział i sukcesy w konkursach i olimpiadach, zdobywanie indeksów,)
- c. **zajęcia warsztatowe** – działania te mają nauczyć umiejętności radzenia sobie z problemami lub pomóc w nabyciu kompetencji niezbędnych do realizacji zadań zarówno rozwojowych, jak i związanych z wymogami życia społecznego, szkolnego i przygotowaniem do przyszłego zawodu

VI.2. ZADANIA SZKOŁY W ZAKRESIE PROFILAKTYKI DRUGORZĘDOWEJ – osłabiania czynników ryzyka

Profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, u których występują liczne lub poważne problemy osobiste, rodzinne, szkolne, a wobec których działania informacyjne i edukacyjne już nie wystarczają. Niezbędna staje się głębsza interwencja poprzedzona specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych czy szkolnych.

Dla uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, podejmowane są działania pomagającej im w redukcji tego ryzyka. Tę formę profilaktyki będą realizować przede wszystkim wychowawcy i pedagog szkolny ale i specjaliści, w tym z Poradni Psychologiczno-

Pedagogicznej- cykliczne spotkania z psychologami z poradni – realizacja projektu „Żyj tak, aby każdy nowy dzień był wyzwaniem”; spotkania z dietetykiem – jak mądrze stosować dietę; ; z kuratorem sądowym - konsekwencje prawne i odpowiedzialność karna zachowań ryzykownych.

Do grupy uczniów o wysokim ryzyku dysfunkcjonalności, u których występują liczne lub poważne problemy osobiste, rodzinne, szkolne, a wobec których działania informacyjne i edukacyjne już nie wystarczają, niezbędna staje się głębsza interwencja poprzedzona specjalistyczną diagnozą pozwalającą określić stopień zagrożenia oraz charakter i głębokość problemów psychologicznych, rodzinnych czy szkolnych.

Celem tej profilaktyki jest umożliwienie młodzieży wycofania się z ryzykownych zachowań poprzez minimalizowanie oddziaływania czynników ryzyka. Do grupy „wysokiego ryzyka” zaliczone zostały osoby, które:

- a) w swoim zachowaniu ujawniają następujące symptomy:
 - obniżenie wyników nauczania niezwiązane z okresem adaptacji do nowej szkoły/klasy,
 - kłopoty zdrowotne – somatyczne (długotrwałe i/lub ciężkie choroby),
 - trudności emocjonalne i zachowania nieadekwatne wobec sytuacji,
 - objawy zaburzeń psychicznych,
 - problemy rodzinne,
 - zachowania agresywne, posługiwanie się wulgaryzmami,
 - nieobecności nieusprawiedliwione,
 - samookaleczenia,
 - eksperymenty ze środkami odurzającymi,
- b) doświadczyły przemocy fizycznej lub psychicznej,
- c) doświadczyły przez dłuższy czas bólu fizycznego (choroby, urazy),
- d) wychowywane są w rodzinach dysfunkcyjnych.

W przypadku stwierdzenia zachowań niepokojących i/lub nagannych (na podstawie rozmowy z wychowawcą, wizyty domowej) pedagog, psycholog lub dyrektor szkoły (ewentualnie wspólnie) będą podejmowane działania zmierzające do zminimalizowania ich skutków, przezwycięzania zachowań destrukcyjnych i obniżenia prawdopodobieństwa wystąpienia ich w przyszłości (tzw. profilaktyka objawowa).

W ramach wczesnej interwencji bezpośrednie działania prowadzą:

- a) pedagog (indywidualne rozmowy, współpraca z rodziną i z wychowawcą klasy, kierowane do specjalistycznych poradni),
- b) nauczyciel-wychowawca i/lub nauczyciel przedmiotu,
- c) dyrektor,
- d) zespół kryzysowy
- e) grupa rówieśnicza (pomoc w nauce, wsparcie itp.),
- f) profesjonaliści (pracownicy instytucji działających na rzecz dzieci i rodziny):
 - poradnie psychologiczno-pedagogiczna,
 - poradnie zdrowia psychicznego,
 - poradnie uzależnień.

Formy działań w ramach w/w profilaktyki to:

- **Diagnozowanie** obszarów ryzyka i osób szczególnie narażonych na zjawiska zagrażające zdrowiu;
- **tworzenie strategii interwencyjnych** – pomocy w identyfikacji problemów i wypracowywaniu dla nich rozwiązań systemowych,
- **zachęcanie do udziału w zajęciach alternatywnych**
- **przeprowadzanie interwencji kryzysowych** – zapobieganie pogłębianiu się kryzysów i narastaniu zagrożeń
- **stały kontakt z rodzicami**
- **poszerzanie wiedzy przez nauczycieli z wykorzystaniem proponowanych przez ORE programów profilaktycznych z zakresu zdrowia psychicznego, takich jak :**” Zaburzenia odżywiania się – problem współczesnej młodzieży”, „ Problemy z odżywianiem wśród uczniów”, “Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży” oraz „ Popkulturowe ramy tożsamości. Media, kultura popularna, Internet jako nowe.

**KALENDARZ IMPREZ SZKOLNYCH
SPOŁECZNEGO LICEUM W KWIDZYNIE w roku szk. 2018/2019**

Termin	Nazwa wydarzenia	Odpowiedzialni
1 IX 2018 r.	„Szkoła Młodych Patriotów” – udział w miejskich obchodach 79 . rocznicy wybuchu II wojny światowej	Wychowawcy klas II SLO – M. Nowak, A. Delewski
3 IX 2018r.	Uroczysta inauguracja roku szkolnego	SU SLO, A. Łuczyńska - Baas, K. Ślusarska
4 IX 2018 r.	„Życie w Spółku” – integracja i warsztaty szkoleniowe	Wychowawcy SLO
8 IX 2018 r.	Narodowe Czytanie	I. Gmińska
17 IX 2018 r.	„Szkoła Młodych Patriotów” – udział w miejskich obchodach 79 . rocznicy napaści ZSRR na Polskę	Wychowawcy klas II SLO – M. Nowak, A. Delewski
23 – 30 IX 2018 r.	Europejski Tydzień Sportu	A.Krzysztofiak, A. Delewski, P. Obiała, Ł. Fecowicz
IX – III 2018 r.	„Szkoła Młodych Patriotów” – realizacja wieloetapowego projektu	Wychowawcy klas SLO – I.Gmińska, M. Nowak, K. Enerlich, A. Delewski, I.Dąbek, K. Ślusarska, P. Budyś
26 IX 2018r.	Europejski Dzień Języków Obcych	M. Żyrnow, nauczyciele języków obcych
X 2018 r.	Dzień Samorządowca	K. Enerlich, I. Gmińska
3 - 7 X 2018r.	Udział w przedstawieniach i warsztatach teatralnych w ramach „ANIMO”	Wychowawcy klas SLO – I.Gmińska, M. Nowak, K. Enerlich, A. Delewski, I.Dąbek
12 X 2018r.	Dzień Edukacji Narodowej	SU SLO, A. Łuczyńska - Baas
X 2018r.	”Zostań studentem” współpraca z uczelniami wyższymi w Polsce	Wychowawcy klas SLO – I.Gmińska, M. Nowak, K. Enerlich, A. Delewski, I.Dąbek
9 XI 2018 r.	Wspólne śpiewanie Hymnu Narodowego czterech zwrotek z inicjatywy Kuratora Oświaty	Wychowawcy klas SLO – I.Gmińska, M. Nowak, K. Enerlich, A. Delewski, I.Dąbek

22 XI 2018r.	Chrzest klas I SLO	Klasa III SLO z wychowawcą, SU SLO
6 XII 201r.	Dzień Wolontariatu – „Mikołajkowe babeczki”, udział w akcji „Polskie Hotele Dzieciom”	I. Gmińska, SU SLO, K. Ślusarska, P. Humeniuk
10 XII 2018r.	Święto Szkoły – Zabawy z Noblistami	SU SG, wychowawcy
XII 2018r.	Szlachetna Paczka	M. Chyła, wychowawcy
XII 2018 r.	Amnesty International – zorganizowanie akcji humanitarnej (Maraton pisanie listów).	M. Nowak
14 XII 2018r.	Koncert Świąteczny „Idą Święta”	A. Perhuda, K. Ślusarska, wychowawcy
21 XII 2018r.	Wigilia szkolna – spotkanie ogólnoszkolne	M. Dopieralski, Wychowawcy klas SLO – I.Gmińska, M. Nowak, K. Enerlich, A. Delewski, I.Dąbek
XII 2018r./ I 2019r.	WOŚP i wydarzenia towarzyszące	koordynator WOŚP P. Humeniuk,
III 2019r.	PAH	M. Nowak
21 III 2019r.	Dni Otwarte SLO – „Autoportret Radosny SLO”	SU SLO, wychowawcy
III / IV 2019r.	Dzień Przedsiębiorczości	B. Mancewicz
25 IV 2019r.	Pożegnanie klasy III SLO	Klasa II SLO z wychowawcą, SU SLO
31 V 2019r.	Dzień Dziecka (tort)	Dyrektor
VI 2019 r.	Dzień bez gadżetów – blaski i cienie cyfryzacji	M. Taraszkiewicz
7 VI 2019r.	Dzień sportu	Nauczyciele zajęć wychowania fizycznego, wychowawcy
21 VI 2019r.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	SU SLO

VII. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ ZADAŃ PROFILAKTYCZNYCH

VII.1. OBOWIĄZKI DYREKTORA:

- a. zakłada, że w jego szkole profilaktyka musi być spójna z funkcją wychowania,
- b. posiada wiedzę na temat profilaktyki,
- c. umacnia pozytywne relacje interpersonalne i dobrą atmosferę w szkole,
- d. premiuje doskonalących się nauczycieli,
- e. zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych,
- f. włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programu wychowawczo-profilaktycznego,
- g. wspiera finansowo i realizuje działania profilaktyczne w swojej szkole,
- h. koordynuje i monitoruje przebieg realizacji planu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

VII.2. OBOWIĄZKI PEDAGOGA I PSYCHOLOGA SZKOLNEGO:

- a. diagnozują problemy wychowawcze szkoły,
- b. wspierają wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno-wychowawczych,
- c. propagują treści i programy profilaktyczne,
- d. pełnią indywidualną opiekę pedagogiczną i psychologiczną nad uczniami potrzebującymi takiej opieki,
- e. wspierają dyrektora szkoły w organizowaniu działań profilaktycznych,
- f. biorą udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu (szkoleniowe posiedzenia Rady Pedagogicznej),
- g. odpowiadają za pedagogizację rodziców,
- h. rozpoznają potrzeby ekonomiczne uczniów i pracują w komisji ds. Pomocy Materialnej,
- i. systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki,
- j. w miarę potrzeb współpracują z instytucjami takimi jak: PPP, Policja, SANEPiD, MOPS, placówki leczenia uzależnień, poradnie zdrowia psychicznego itp.

VII.3. OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW:

- a. promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu,
- b. utrzymują osobowe relacje z uczniami poprzez indywidualne rozmowy i konsultacje,
- c. współpracują z pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- d. konstruktywnie współpracują z gronem pedagogicznym oraz z pozostałymi pracownikami szkoły,
- e. doskonalą się osobowościowo,

- f. dostrzegają indywidualność ucznia, indywidualizują oddziaływania,
- g. kształtują pozytywne relacje z rodzicami, zachęcają ich do współpracy,
- h. realizują program wychowawczo-profilaktyczny,
- i. doskonalą się zawodowo.

VII.4. OBOWIĄZKI RODZICÓW:

- a. mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka,
- b. aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania wychowawczo-profilaktyczne i opiekuńcze,
- c. zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im,
- d. współdziałają ze szkołą w zakresie wspierania dziecka także poprzez zmianę własnych wzorców zachowania,
- e. stanowią wzór osobowy dla dziecka,
- f. dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

VII.4.1. FORMY WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW MŁODZIEŻY

Szkoła współpracuje z rodzicami w realizacji działań wychowawczych i profilaktycznych.

- a. **Zbiorowe formy współpracy** – spotkania, tzw. wywiadówki (dotyczą przekazania informacji o osiągnięciach uczniów w nauce i zachowaniu oraz spotkania poświęcone pedagogizacji rodziców (dotyczące problemów wychowania i profilaktyki), a także spotkania rodziców z dyrektorem szkoły.
- b. **Indywidualne formy współpracy (stanowią uzupełnienie i wzbogacają kontakty zbiorowe)** – konsultacje rodziców z wychowawcą, nauczycielem przedmiotu, pedagogiem, dyrektorem, korespondencja (za pomocą e-dziennika i pism informujących), rozmowy telefoniczne, spotkania w 3 pary oczu.

c. VIII. PROCEDURY POMOCOWE I INTERWENCYJNE

Uczniowie SLO otoczeni są opieką psychologiczno-pedagogiczną, której elementem jest monitorowanie ich kondycji psychofizycznej. Pedagog i psycholog podejmują działania diagnostyczne i wspierające wobec uczniów, których dotyczą następujące (i pokrewne) problemy:

- a. rozpoczęcie nauki w SLO w ciągu roku szkolnego lub w drugiej klasie, powrót do szkoły po długiej nieobecności (np. z powodu pobytu w szpitalu), powtarzanie klasy,
- b. niepełnosprawność lub choroby przewlekłe,
- c. konieczność codziennego funkcjonowania poza środowiskiem rodzinnym, poza miejscem stałego zamieszkania,
- d. ciężkie/przewlekłe choroby rodziców/rodzeństwa,
- e. deficyty w dziedzinie radzenia sobie w sytuacjach, które dla większości innych uczniów nie są problemem,
- f. silne nastawienie na rywalizację,
- g. wysoka absencja – również usprawiedliwiona, także z powodu przewlekłych chorób,
- h. hiperaktywność (deficyty snu, widoczne zmęczenie, ale także intensywna praca zarobkowa, nadodpowiedzialność w sytuacjach zadaniowych),
- i. spadek motywacji do nauki i innych aktywności,
- j. radykalne zmiany w wyglądzie, ale także wygląd wyraźnie odbiegający od „normy szkolnej/klasowej”,
- k. częsty udział w konfliktach interpersonalnych,
- l. silne negatywne reakcje otoczenia,
- m. nadodpowiedzialność w kwestiach rodzinnych (intensywna opieka nad młodszym rodzeństwem, większe od przeciętnego obciążenie obowiązkami domowymi).

VIII.1. Uczniowie kierowani są do pedagoga/psychologa szkolnego przez:

- a. nauczycieli - wychowawców,
- b. nauczycieli przedmiotowych,
- c. dyrektora
- d. pielęgniarkę,
- e. innych pracowników SLO

VIII.2. Pedagog/psycholog prowadzą działania polegające na:

- a. diagnozie sytuacji psychospołecznej ucznia,
- b. wsparciu emocjonalnym i pomocy w znalezieniu metod rozwiązania problemów,
- c. kierowaniu po dalszą pomoc do innych specjalistów.

VIII.3. Procedury szczegółowe w nagłych przypadkach

VIII.3.1. W przypadku znalezienia narkotyku (pod ławką, w toalecie, szatni, na boisku) należy:

- a. Poinformować dyrektora szkoły, wicedyrektora lub (gdy poprzedni są nieobecni) pedagoga,
- b. Zabezpieczyć narkotyk,
- c. Dyrektor, wicedyrektor lub pedagog wzywa Policję (telefonicznie), w celu zabezpieczenia środka i spisania protokołu.

VIII.3.2. W przypadku zauważenia u ucznia środka odurzającego:

- a. Jeśli uczeń ma mniej niż 18 lat – natychmiast wezwać rodziców,
- b. Poinformować dyrektora, wicedyrektora lub gdy poprzedni są nieobecni, pedagoga oraz wychowawcę,
- c. Zabezpieczyć środek przy świadkach (nie wolno przeszukiwać teczek i rzeczy osobistych ucznia),
- d. Poinformować rzeczowo rodziców o zaistniałej sytuacji, zlecić wykonanie badań i przedstawienie ich wyników w szkole,
- e. Wezwać (jeśli to wskazane i możliwe) specjalistę z poradni lub punktu konsultacyjnego lub wskazać rodzicom adresy najbliższych placówek pomagających uczniom,
- f. W porozumieniu z dyrektorem wezwać Policję, aby zabezpieczyć narkotyk.

VIII.3.3. W przypadku stwierdzenia u ucznia objawów odurzenia:

- a) Nie pozostawiać go samego,
- b) Poinformować wychowawcę, pedagoga, dyrektora,
- c) Natychmiast wezwać rodziców (opiekunów ucznia), zmobilizować ich do wykonania badań i przedstawienia ich wyników w szkole oraz podjęcia działań w kierunku pomocy dziecku,
- d) W przypadku zagrożenia zdrowia i życia zapewnić opiekę pielęgniarki szkolnej lub wezwać pogotowie ratunkowe (tel. 999)

VIII.3.4. Stwierdzenia u ucznia utraty przytomności lub zapaści po środkach odurzających lub z innych powodów:

- a. Udzielić pierwszej pomocy zgodnie z zasadami,
- b. Wezwać pogotowie (tel. 999) przez osoby trzecie,
- c. Wezwać pielęgniarkę, pedagoga (przez osoby trzecie).

VIII.3.5. Podejrzenia, że uczeń bierze narkotyki:

- a. Poinformować o swoich spostrzeżeniach pedagoga szkolnego i dyrektora,
- b. Poprosić (telefonicznie bądź listownie) rodziców o natychmiastowy kontakt ze szkołą,
- c. Umówić spotkanie „trójkąta” (rodzic+wychowawca+pedagog), zlecić wykonanie badań i przedstawienie ich wyników w szkole,

- d. Zająć się sprawą przy zachowaniu zasad dyskrecji (w stosunku do innych uczniów).

IX. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W KWIDZYNIE
2. STRAŻ MIEJSKA W KWIDZYNIE
3. STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W KWIDZYNIE
4. PORADNIA INTERWENCYJNO-KONSULTACYJNA MONAR W WARSZAWIE
5. SĄD REJONOWY W KWIDZYNIE - WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH
6. KOMENDA POWIATOWA POLICJI W KWIDZYNIE

X. WYKAZ PLACÓWEK UDZIELAJĄCYCH POMOCY OSOBOM Z PROBLEMAMI RODZINNYMI I EMOCJONALNYMI

1. PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W KWIDZYNIE
2. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ FUNDACJI EDUKACJI I ROZWOJU „FLOW” W KWIDZYNIE
3. OŚRODEK LECZENIA UZALEŻNIEŃ „ZAPOWIEDNIK” W OPALENIU
4. POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W KWIDZYNIE

XI. EWALUACJA PROGRAMU

XI.1. OCZEKIWANE EFEKTY oddziaływań programu wychowawczo-profilaktycznego WIDOCZNE U UCZNIÓW

XI.1.1. W OBSZARZE WYCHOWAWCZYM:

XI.1.1.1. Uczniowie znają:

- a. statut, regulaminy – szkoły, wycieczek, biblioteki, inne
- b. wymagania dotyczące codziennego i galowego stroju szkolnego
- c. obowiązki i prawa ucznia
- d. reguły kultury osobistej i kultury języka obowiązujące na terenie szkoły
- e. wewnątrzszkolny system oceniania
- f. sens i cel uczestniczenia w projektach edukacyjnych, klasowych, akcjach charytatywnych

XI.1.1.2. Uczniowie biorą aktywny udział w:

- a. Budowaniu przyjaznego klimatu w klasie i w szkole
 - b. Realizacji przyjętych w programie wartości i norm społecznych (uczciwość, sumienność, odpowiedzialność, pracowitość)
 - c. Działaniach pomocowych skierowanych wobec uczniów będących w trudnej sytuacji życiowej i/lub mających problemy z nauką
 - d. Konkursach przedmiotowych, sportowych, festiwalach itp.
-
- a. Korzystać ze współczesnych środków przekazu.
 - b. Dokonywać selekcji informacji, przetwarzać i stosować je w zgodzie z promowanymi przez program wartościami.
 - c. Podejmować dojrzałe i świadome decyzje i przewidywać ich konsekwencje.
 - d. Dbać o swoją kondycję psychofizyczną

XI.1.2. W OBSZARZE PROFILAKTYCZNYM:

XI.1.2.1. UCZNIOWIE MAJĄ SZEROKĄ WIEDZĘ O:

- a. Problematyce uzależnień,
- b. Wpływie środków odurzających na różne formy aktywności człowieka (nauka, praca, sport),
- c. Związkach między stanem nietrzeźwości a innymi zagrożeniami dla zdrowia,
- d. Szczególnym niebezpieczeństwie łączenia środków chemicznych, leków i alkoholu,
- e. Skutkach prawnych, społecznych i ekonomicznych posiadania i używania środków odurzających,
- f. Alternatywnych możliwościach spędzania czasu wolnego i redukowania napięcia emocjonalnego,
- g. Aktach prawnych regulujących życie szkoły.

XI.1.2.2. ZMIANY W POSTAWACH I ZACHOWANIU. UCZEŃ:

- a. Utrzymuje równowagę między dyscypliną a wypoczynkiem,
- b. Rozumie i akceptuje wagę życia uczuciowego, potrafi nazywać i wyrażać uczucia,
- c. Znajduje równowagę między potrzebami osobistymi a interpersonalnymi, jest w dobrej relacji ze sobą i z innymi ludźmi,
- d. Potrafi korzystać ze wsparcia i udzielać go,
- e. Rozumie istotę presji otoczenia i stara się jej przeciwstawić,
- f. Posiada prawidłową motywację do pokonywania trudności,
- g. Zna zasady dobrej komunikacji,
- h. Rozumie, czym jest stres i zna konstruktywne sposoby radzenia sobie z nim,

- i. Poszerza paletę znanych i wykorzystywanych sposobów rozwiązywania konfliktów i osiągnięcia kompromisu,
- j. Rozumie istotę zachowań asertywnych,
- k. Przyjął prawidłową postawę wobec używania środków odurzających.

XI.1.2.3. AKTYWNOŚĆ ALTERNATYWNA UCZNIÓW. UCZEŃ:

- a. Włącza się do realizacji programów profilaktycznych,
- b. Angażuje się w programy wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej,
- c. Uczestniczy w formach aktywności wykluczających używanie środków odurzających,
- d. Pełni funkcje społeczne w szkole,
- e. Podejmuje działania o charakterze wolontariatu.

XI.2. OCZEKIWANE EFEKTY oddziaływań programu wychowawczo-profilaktycznego WIDOCZNE U NAUCZYCIELI

XI.2.1. W obszarze wychowawczym:

- a. Wspierają rozwój ucznia jako jednostki aktywnej i odpowiedzialnej. Kształtują w uczniach postawy uczciwości, sumienności, pracowitości.
- b. Organizują aktywności sprzyjające wyrabianiu postaw patriotycznych, pogłębianiu tożsamości narodowej, krzewieniu tradycji, znajomości osiągnięć polskiej kultury i nauki.
- c. Promują postawę szacunku wobec wartości uniwersalnych, wobec zjawisk kultury europejskiej i światowej wraz z jej różnorodnością, wzmacniają postawę otwartości na odmienność kulturową.
- d. Wspierają uczniów w podejmowaniu świadomych i dojrzałych decyzji, dokonywaniu wyborów istotnych dla życia społecznego; stymulują procesy integracji zespołów klasowych i społeczności szkolnej jako całości; współpracują z rodzinami uczniów.
- e. Kształtują postawę samodzielności i samostanowienia, m.in. poprzez poszerzanie świadomości prawnej.
- f. Otaczają opieką wychowawczą uczniów znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych i posiadających specyficzne potrzeby edukacyjne.
- g. Promują zdrowy styl życia poprzez udział w przedsięwzięciach profilaktycznych i reakcje adekwatne wobec pojawiających się zagrożeń.
- h. Stwarzają sytuacje sprzyjające kształtowaniu u uczniów umiejętności krytycznego podejścia do zdobywanych informacji oraz odpowiedzialnego posługiwania się nimi; organizują aktywności wspierające aspiracje poznawcze uczniów (czytelnictwo, konkursy, koła zainteresowań itp.)
- i. Prowadzą działania zgodne ze Szkolnym Programem Doradztwa Zawodowego

XI.2.2. W obszarze profilaktycznym:

- a. Dostarczają wiedzy związanej z problematyką uzależnień (wykłady, prelekcje, projekty itp.)
- b. Dostarczają wiedzy o alternatywnych możliwościach spędzania czasu wolnego i redukowania napięcia emocjonalnego,
- c. Zapoznają uczniów z aktami prawnymi regulującymi życie szkoły.
- d. Stymulują pozytywne zmiany postaw i poszerzanie umiejętności sprzyjających zdrowiu i ogólnego dobrostanowi ucznia,
- e. Promują, organizują, współprowadzą i/lub prowadzą zajęcia psychoedukacyjne (np. na temat radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, asertywności itp.),
- f. Wspierają uczniów w poszukiwaniach alternatywnych sposobów spędzania czasu (udziału w życiu społecznym, wolontariatu itp.).
- g. Rozpoznają sytuacje zagrożenia dla zdrowia psychofizycznego uczniów i adekwatnie na nie reagują, współpracując ze specjalistami zatrudnionymi w szkole oraz instytucjami i organizacjami zewnętrznymi.

XI.3. OCZEKIWANE EFEKTY oddziaływań programu wychowawczo-profilaktycznego WIDOCZNE U RODZICÓW

- a. Rodzice znają i akceptują cele i zadania programu wychowawczo-profilaktycznego.
- b. Posiadają wiedzę o współczesnych zagrożeniach zdrowotnych.
- c. Potrafią rozpoznać u swojego dziecka zachowania zagrażające jego zdrowiu.
- d. Potrafią adekwatnie zareagować na sytuacje związane z ryzykiem utraty zdrowia przez dziecko.
- e. Rodzice mają orientację co do stosowanych w realizacji programu metod i akceptują je.
- f. Rodzice znają efekty programu, zaznajamiani są z efektami procedur ewaluacji.

XI.4. Formy ewaluacji programu wychowawczego - profilaktyczno:

- a. Pedagog szkolny opracowuje sprawozdanie z realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego na podstawie obserwacji zawartych w sprawozdaniach wychowawców klas. Wnioski przedstawia na posiedzeniu Rady Pedagogicznej dwa razy w roku.
- b. Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego jest prowadzona systematycznie podczas spotkań Zespołu Wychowawczego
- c. Ankieta przeprowadzona wśród rodziców, nauczycieli i uczniów.
- d. Analiza Indywidualnych Kart Rozwoju Ucznia przez zespół wychowawczy
- e. Obserwacja środowiska szkolnego i pozaszkolnego uczniów,
- f. Rozmowy z wychowawcami i nauczycielami,
- g. Analiza dokumentacji PPP

Treści wychowawczo – profilaktyczne uwzględnione w realizacji podstawy programowej poszczególnych przedmiotów w Społecznym Liceum Ogólnokształcącym:

Język polski:

Zdrowie – edukacja zdrowotna:

- uczeń dostrzega i omawia współczesne zmiany modelu komunikacji językowej, w tym zagrożenia wynikające z nadmiernej komunikacji przez Internet.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych:

- uczeń prezentuje własne przeżycia wynikające z kontaktu z dziełami sztuki;
- uczeń dostrzega w świecie konflikty wartości, (np. równość i wolność, sprawiedliwość i miłosierdzie) oraz rozumie źródła tych konfliktów.

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań:

- uczeń dostrzega obecne w utworach literackich oraz innych tekstach kultury wartości narodowe i uniwersalne;
- uczeń rozpoznaje mechanizmy nowomowy charakterystyczne dla języków totalitarnych,
- kształtuje umiejętność uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej, szczególnie w jej wymiarze symbolicznym i aksjologicznym;
- rozwija zdolności dostrzegania wartości: prawdy, dobra, piękna, szacunku dla człowieka i kierowania się tymi wartościami;
- kształci postawy szacunku dla przeszłości i tradycji literackiej jako podstawy tożsamości narodowej;
- rozwija zainteresowania kulturą w środowisku lokalnym i potrzeby uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych;
- rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata i zachęca do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości;
- rozwija umiejętność samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy oraz wartościowania;
- rozwija umiejętność rzetelnego korzystania ze źródeł wiedzy, w tym stosowania cudzysłowu, przypisów i odsyłaczy, oraz szacunku dla cudzej własności intelektualnej;
- kształci nawyki systematycznego uczenia się oraz porządkowania zdobytej wiedzy i jej pogłębiania;
- jest zachęcany do rozwijania swoich uzdolnień przez udział w różnych formach poszerzania wiedzy, na przykład w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i wykładach, oraz rozwijania umiejętności samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy;

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych:

- uczeń stosuje zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji, wystrzega się nieuczciwych zabiegów erystycznych;
- uczeń rozpoznaje manipulację językową w tekstach reklamowych, w języku polityków i dziennikarzy.

Języki obce:

Zdrowie – edukacja zdrowotna:

- Umiejętność posługiwania się w języku obcym numerami telefonów alarmowych, formułowania komunikatów wezwania o pomoc Policji, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej.
- Posługiwanie się w języku obcym danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia.
- Umiejętność porozumiewania się w języku obcym w sytuacjach choroby z lekarzami różnych specjalności, opisanie dolegliwości, pytania o samopoczucie, dolegliwości, kupienia leków w aptece, rozmawiania na tematy ubezpieczeń i bezpieczeństwa w podróży.
- Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.
- Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych
- Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności
- Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.
- Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;
- Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych.

Kształtowanie postaw:

- tolerancji i poszanowania wobec innego człowieka, narodu, społeczności władającej innym językiem,
- ciekawości i otwartości na inne kultury, dostrzeganiu podobieństw i różnic między kulturą własnego narodu a kulturą narodu rosyjskiego oraz poszanowanie tych kultur,
- gotowości do samooceny i dokonywania zmian,

- umiejętności samodzielnego myślenia, rozwiązywania problemów oraz organizacji własnej pracy,
- prospołecznych, w tym umiejętności współdziałania z innymi,
- szeroko pojętej odpowiedzialności, m.in. za słowo, kulturę języka.
- Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.
- Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
- Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami w języku rosyjskim, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej

Kultura – wartości, normy, wzory zachowań.

- Kształtowanie w uczniach świadomości językowej, postawy ciekawości, otwartości i tolerancji wobec innych kultur. W wyniku takiego kształtowania uczniów kompetencji kulturowej uczeń nauczy się obiektywnie postrzegać rzeczywistość i różnice między kulturą własną i obcą. Na szeroko pojętą kulturę narodu składają się m.in.:
- normy zachowania;
- tradycje, zwyczaje;
- obchodzenie świąt i uroczystości;
- system wartości, poglądy, religia, polityka;
- zwyczaje kulinarne;
- ubiór
- sposoby spędzania czasu wolnego;
- sposób urządzania mieszkań;
- relacje między pokoleniami i rówieśnikami;
- stosunki w pracy i życiu publicznym;
- opieka społeczna, zdrowotna;

- różne odmiany języka – dialekty, język potoczny, zapożyczenia z innych języków.
- Aby rozwijanie kompetencji kulturowej było procesem systematycznym, proponuje się stosowanie różnych technik bezpośrednich i pośrednich. Są to np.: wystrój klasy: mapy, plakaty, kolaże, flagi, kąciki tematyczne, itd.;
- czytanie i słuchanie tekstów zawierających informacje o krajach rosyjskojęzycznych, w tym: czasopiśmie językowych, fragmentów literatury;
- oglądanie rysunków, zdjęć, filmów czy teledysków;
- korespondencja w języku obcym - w sposób tradycyjny lub drogą elektroniczną, np. poprzez czat, fora dyskusyjne, gry online,
- konkursy wiedzy o krajach obcojęzycznych;
- przeprowadzanie tematycznych projektów kulturowych;
- przygotowywanie gier symulacyjnych lub dram.
- rozpoznawać różnice i podobieństwa między językami, czyli posiada świadomość językową
- Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.
- Kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzianą się;
- Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji
- Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i rosyjskiego dziedzictwa kultury,
- Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;
- Inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;
- Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych):

- Rozwijanie umiejętności w języku obcym wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.
- Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.
- Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.

Godzina wychowawcza:

Zdrowie - edukacja zdrowotna

- Nabycie umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres.
- Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych).
- Rozwijanie umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju.
- Doskonalenie umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji.
- Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego. Kładzenie nacisku na dbałość o zdrowie poprzez aktywność fizyczną.
- Rozwijanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.

Relacje - kształtowanie postaw społecznych

- Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia.
- Rozwój zaangażowania w różne formy aktywności (koła zainteresowań, wolontariat itp.).
- Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.
- Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska, umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.
- Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów (burza mózgów, dyskusja grupowa)

Kultura - wartości, normy i wzory zachowań

- Wdrażanie do podejmowania odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły (samorząd uczniowski, klub sportowy itp.).
- Rozwijanie umiejętności realizacji własnych celów w oparciu o rzetelną pracę i uczciwość.
- Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności.
- Rozwijanie wiedzy na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.
- Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób.

Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

- Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych).
- Dostrzeganie wyzwań i zagrożeń związanych z pełnieniem nowych ról społecznych.
- Kształtowanie postaw zapobiegających wczesnym kontaktom seksualnym i związanych z nimi problemów.
- Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy.

Geografia:

Kultura - wartości, normy i wzory zachowań:

- Łączy naukowe podejście do świata z refleksją nad jego harmonią i pięknem przyrody oraz dziedzictwem kulturowym ludzkości.
- Przejawia postawę szacunku do środowiska naturalnego i kulturowego.
- Rozumie potrzebę racjonalnego gospodarowania i korzystania z zasobów środowiska przyrodniczego.
- Rozwija własne poczucie tożsamości jednocześnie prezentując postawę patriotyczną, obywatelską oraz wspólnotową.
- Jest dumny z piękną polskiej przyrody i dorobku narodu doceniając rolę różnych obiektów dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Polski i swojego regionu, krajobrazów Polski, walorów przyrodniczych, kulturowych, turystycznych oraz pozycji polskich instytucji i firm na arenie międzynarodowej.

- Kształtuje emocjonalne i duchowe więzi z najbliższym otoczeniem i ojczyzną.
- Rozwija myślenie globalne poprzez troskę i współodpowiedzialność za stan środowiska geograficznego całej Ziemi.
- Przelamuje stereotypy i kształtuje postawy szacunku, empatii, akceptacji i szacunku dla innych kultur oraz osób i grup ludzi wykluczonych.
- Prezentuje postawy tolerancji i przyjaźni wobec innych nacji i ras przy jednoczesnym zachowaniu poczucia wartości dziedzictwa kulturowego własnego narodu i własnej tożsamości.
- Odczuwa poczucie obowiązku działania na rzecz środowiska lokalnego w myśl zasady : „Myślę globalnie- działam lokalnie”.
- Prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych.
- Doskonali umiejętności w zakresie komunikacji społecznej, współpracy i działania oraz pełnienia roli lidera w zespole.

Chemia

Zdrowie – edukacja zdrowotna

- doskonali umiejętności posługiwania się zdobytą wiedzą chemiczną w życiu codziennym w kontekście dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska naturalnego
- zna procesy: fermentacyjne, psucia się żywności, zmydlania, procesem usuwania brudu i zanieczyszczeń
- wzmacnia świadomość proekologiczną i prozdrowotną, a przez to dostrzega przyczyny i skutki niepożądanych zmian w wyniku powstałych zagrożeń, np.: eutrofizacja, zanieczyszczenia gleb, uzależnienia od leków, nikotyny i alkoholu, wpływ składników napojów dnia codziennego na organizm człowieka

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

- ma umiejętność komunikowania się i pracy w zespole,
- prowadzi samodzielnie eksperymenty chemiczne zgodnie z przyjętą procedurą laboratoryjną i zachowaniem środków ochrony osobistej
- zna zależności wynikające z gospodarowania surowcami naturalnymi w kontekście technologii chemicznej
- zna wpływ chemii jądrowej i radiacyjnej na środowisko

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

- zna odpowiedzialność wynikającą z niewłaściwej eksploatacji chemikaliów oraz ich niewłaściwej utylizacji na środowisko naturalne
- rozumie rolę nauki w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju/Świata

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

- zna zasady bezpiecznego posługiwania się szkłem i podstawową aparaturą chemiczną
- zna zasady postępowania w przypadku działania substancji toksycznych i mutagennych na organizm człowieka

Biologia:

Zdrowie - edukacja zdrowotna

- określa możliwość wystąpienia konfliktu serologicznego
- określa konsekwencje wystąpienia konfliktu serologicznego
- omawia przyczyny wybranych chorób genetycznych
- dowodzi znaczenia mutacji w przystosowaniu organizmów do zmieniającego się środowiska
- ocenia znaczenie badań prenatalnych dla człowieka
- wymienia przykłady chorób układu nerwowego
- wyjaśnia dodatni i ujemny wpływ stresu na funkcjonowanie organizmu
- opisuje przyczyny nerwic
- charakteryzuje wady wzroku
- wyjaśnia, na czym polega daltonizm i astygmatyzm
- omawia sposób korygowania wad wzroku
- omawia zasady higieny zalecane dla kobiet ciężarnych
- charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie
- przedstawia znaczenie pojęć zdrowie i choroba
- rozróżnia zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne
- przedstawia znaczenie aktywności fizycznej dla prawidłowego funkcjonowania organizmu

- pasożyty zwierzęce oraz przedstawia zasady profilaktyki tych chorób
- podaje kryterium podziału na choroby zakaźne i cywilizacyjne
- omawia skutki działania alkoholu na funkcjonowanie organizmu
- wyjaśnia mechanizm powstawania uzależnień

Relacje - kształtowanie postaw społecznych

- ocenia wpływ środowiska na kształtowanie się cech u ludzi
- wymienia sposoby radzenia sobie ze stresem
- rozpoznaje cechy depresji
- wyjaśnia znaczenie profilaktyki uzależnień

Kultura - wartości, normy i wzory zachowań

- analizuje problem dzikich wysypisk
- wyjaśnia, jak uniknąć uzależnień

Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

- przewiduje wpływ prowadzenia określonego trybu życia na powstawanie chorób genetycznych
- definiuje hałas jako czynnik powodujący głuchotę
- omawia wpływ różnych czynników na prawidłowy rozwój zarodka i płodu
- podaje przykłady wpływu środowiska na życie i zdrowie ludzi
- wymienia najważniejsze choroby człowieka wywoływane przez wirusy, bakterie, protisty i podaje przykłady szczepień obowiązkowych i nieobowiązkowych
- wyjaśnia przyczyny powstawania chorób społecznych, opisuje wpływ palenia tytoniu na zdrowie

Wiedza o społeczeństwie:

Zdrowie – edukacja zdrowotna:

- Prezentuje postawę asertywną w przypadku wymagającym takiej postawy,
- Potrafi wyrażać własne zdanie i jego bronić,
- Rozwiązuje sytuacje konfliktowe.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych:

- Wyjaśnia istotę samorządności,
- Uzasadnia, że człowiek jest istotą społeczną, uzasadnia jego potrzeby społeczne (kontakt, przynależności),
- Zna i stosuje różne zasady współpracy w grupie,
- Wyjaśnia idee wolontariatu i przedstawia formy działań wolontariuszy.

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań:

- Wymienia i potrafi zidentyfikować mieszkające w Polsce mniejszości narodowe i etniczne, grupy posługujące się językiem regionalnym grupy migrantów (w tym uchodźców) pod względem ich zamieszkania, skupisk,
- Rozpoznaje przejawy ksenofobii, rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu, oraz uzasadnia potrzebę przeciwstawiania się tym zjawiskom,
- Planuje własną edukację uwzględniając własne zainteresowania, zdolności i umiejętności oraz rady innych osób i sytuację na rynku pracy.

Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych:

- Rozpoznaje zachowania związane z przemocą fizyczną i psychiczną oraz z przemocą w cyberprzestrzeni, zna osoby i instytucje, które należy powiadomić w takich sytuacjach,
- Wyjaśnia, na jakich zasadach nieletni odpowiadają za popełnienie wykroczeń i przestępstw.

Historia:

Zdrowie – edukacja zdrowotna:

- Zna wydarzenia historyczne mające wpływ na kryzysy społeczne na świecie na przestrzeni dziejów.

Relacje – kształtowanie postaw społecznych:

Jest świadomy, że każdemu człowiekowi oraz wspólnotom ludzi należy się szacunek (rodzina, naród/państwo),

Toleruje różnorodność polityczną, gospodarczą, religijną – zna różne ideologie.

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań:

- Poznaje historię i tradycje swojej ojczyzny i regionu w kontekście historii powszechnej,
- Poznaje historię ludzi szczególnie zasłużonych dla Polski i lokalnej społeczności,
- Zna lokalne zabytki i ich dzieje,
- Jest zachęcany do rozwijania własnych umiejętności, uzdolnień poprzez udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, wykładach oraz umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy,
- Kształci postawy szacunku dla przeszłości historycznej jako podstawy tożsamości narodowej.

Fizyka

Zdrowie – edukacja zdrowotna

doskonali umiejętności posługiwania się zdobytą wiedzą fizyczną w życiu codziennym w kontekście dbałości o własne zdrowie

Relacje – kształtowanie postaw społecznych

ma umiejętność komunikowania się i pracy w zespole,

prowadzi samodzielnie eksperymenty fizyczne zgodnie z przyjętą procedurą laboratoryjną i zachowaniem środków ochrony osobistej

Kultura – wartości, normy i wzory zachowań

rozumie rolę nauki w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju/Świata

Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

zna zasady bezpiecznego posługiwania się szkłem i podstawową aparaturą fizyczną

Wychowanie fizyczne:

Zdrowie - edukacja zdrowotna:

- opisuje, jakie znaczenie ma aktywność fizyczna dla zdrowia;
- opisuje piramidę żywienia i aktywności fizycznej;

- opisuje zasady zdrowego odżywiania;
- przestrzega zasad higieny osobistej i czystości odzieży;
- przyjmuje prawidłową postawę ciała w różnych sytuacjach;
- omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
- wymienia czynniki, które wpływają pozytywnie i negatywnie na zdrowie i samopoczucie oraz wskazuje te, na które może mieć wpływ;
- omawia sposoby redukcji nadmiernego stresu i radzenia sobie z nim w sposób konstruktywny;
- wymienia przyczyny i skutki otyłości oraz nieuzasadnionego odchudzania się i używania sterydów w celu zwiększenia masy mięśni;
- wyjaśnia wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania;

Relacje - kształtowanie postaw społecznych:

- uczestniczy w sportowych rozgrywkach klasowych w roli zawodnika, stosując zasady „czystej gry”: szacunku dla rywala, respektowania przepisów gry, podporządkowania się decyzjom sędziego; potrafi właściwie zachować się w sytuacji zwycięstwa i porażki, podziękować za wspólną grę;
- pełni rolę organizatora, sędziego i kibica w ramach szkolnych zawodów sportowych;
- wyjaśnia zasady kulturalnego kibicowania;
- wyjaśnia, jak należy zachować się w sytuacjach związanych z aktywnością taneczną;
- omawia znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi, w tym z rodzicami oraz rówieśnikami tej samej i odmiennej płci;
- identyfikuje swoje mocne strony, budując poczucie własnej wartości, planuje sposoby rozwoju oraz ma świadomość słabych stron, nad którymi należy pracować;
- wykazuje kreatywność w poszukiwaniu rozwiązań sytuacji problemowych;
- wykazuje umiejętność adekwatnej samooceny swoich możliwości psychofizycznych;
- współpracuje w grupie szanując poglądy i wysiłki innych ludzi, wykazując asertywność i empatię;
- motywuje innych do udziału w aktywności fizycznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób o niższej sprawności fizycznej i specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. osoby niepełnosprawne, osoby starsze);

Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych):

- omawia zasady bezpiecznego zachowania się nad wodą i w górach w różnych porach roku;
- omawia konsekwencje zdrowotne stosowania używek w odniesieniu do podejmowania aktywności fizycznej;
- wymienia zasady bezpiecznego korzystania ze sprzętu sportowego;
- wymienia najczęstsze przyczyny oraz okoliczności wypadków i urazów w czasie zajęć ruchowych, omawia sposoby zapobiegania im;
- wskazuje zagrożenia związane z uprawianiem niektórych dyscyplin sportu;